

ВИДАЄ
СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Published by
Ukrainian National Women's
League of America, Inc.
909 N. Franklin Street
Philadelphia 23, Pa.

Квітень

4

April

1958

НАШЕ ЖИТТЯ

Рік XV. КВІТЕНЬ Ч. 4

Видає Союз Українок Америки
раз в місяць за винятком серпняРедагує Колегія — Лідія Бурчинська,
Кеюлія Гардецька, Олена Лотоцька,
д-р Наталя Пазуняк, Марія Юркевич.Листування й передплату висилати
на адресу:909 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.Річна передплата у Злучених Держа
вах Америки \$3.00

Післяплата \$3.50

Річна передплата в Канаді \$3.25

Річна передплата в Англії 1¼ ф. ст.

Річна передплата в Австралії 1¼ ф. ст.

Річна передплата у Франції . 900 фр.

Поодинокое число 35 центів

OUR LIFE

VOL. XV APRIL No. 4

Edited by Editorial Board
Monthly publication except August,
of the Ukrainian National Women's
League of America, Inc.909 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.
Phone MA 7-7945Subscription in the United States
of America \$3.00 per year, half year
\$1.75. Subscription in Canada \$3.25
per year, half year \$1.75. Subscription
In England 1¼ pound sterling, per
year. Subscription in Australia 1¼
pound sterling per year. Subscription
in France 900 francs, per year.Entered as second class matter July
8, 1944, at the Post Office at Phila-
delphia, Penna., under the Act of
March 3, 1879.

Single copy 35c

Зміст:

Г. Мазуренко: Гетсманський сад
Наше багатство
В. Ткачук: Великдень іде...
Г. Лащенко: Захочеш і будеш
Помер наш співробітник
М. М.: Жіноче питання
Л. Б.: Айша і Джаміля
Цьоба: Новий капелюх
Є. Т. Розгін: Пам'яті Лесі Бень
Л. Бура: У перехресті звуків і барв
Зустріч із Елінорою Рузвелт
М. Приймак: Приєднуємо членок
С. Пушкар: По зустрічі з Елінорою
Рузвелт
Для Енциклопедії Українознавства
М. Остромира: Чи не завеликий
розмах?
Студійні Дні М.М.М.
Н. К.: Наші стравовисп
Українська вишивка: Вишиваний
комплет
Н. Наркевич: До човника
О. Кобець: Хочу на волю...
Г. Чо: Неслухняний Петрусь
О. Кобець: Візьми мене, вітре...
Н. Наркевич: Страсний Четвер
Вісті з Централі
При громадській роботі
Г. Совачева: Кризь пориви життя

Світлина на обгорці:

Пп. Марія Процак і Леся Когут із Ели-
забегу привезли паску на українську
виставку в бібліотеці, Плейнфілд, Н.
Дж. 20 фунтову паску спекла п-ні Пе-
лагія Магдич із Елизабегу, Н. Дж.

ПРЕДСТАВНИЦТВА
„НАШОГО ЖИТТЯ“

КАНАДА:

Mrs. Olga Lukomska
14386 Park Dr.
Edmonton, Alta.
Canada

Mrs. Lewka Romanuk
1252 Broadview
Toronto, Ont.
Canada

ФРАНЦІЯ:

Mme. Anna Pasternak
16, rue de 5 Diamants
Paris 13e
France

АНГЛІЯ:

Mrs. Vira Smereka
36, Temple St.
Heaton, Bradford Yerka.
Mrs. Myroslawa Rudenska
245 Wigman Rd.
Bilborough Estate
Nottingham, England

~~~~~
Вже вийшло з друку:

Ірина Павликовська
НА ГРОМАДСЬКИЙ ШЛЯХ
Нарис історії жіночого руху
Багато ілюстрована книжка.

Ціна 1 дол.

замовляти в Централі США.

Будете небавом міняти мешкання?
Хочете забезпечитися, щоб скоро
дістати „Наше Життя“ на нову ад-
ресу? Найпізніше чотири тижні
передтим, заки будете перепрова-
джувати ся, — будь ласка напишіть
до нас, подаючи дату Вашого пе-
репровадження, давню й нову
адресу, та 10 ц. на друк нової ад-
реси. Пишіть до: Адміністрації
„Нашого Життя“, 909 Н. Френк-
лин Стр., Філадельфія 23, Па.

ДО ВІДДІЛІВ США

Ще раз пригадуємо, що звіти
Відділів повинні прибути до 10-го
кожного місяця, коли мають поя-
витись у найближчому числі. Че-
рез перевантаження друкарні друк
числа триває значно довше, як бу-
ло до тепер. І тому звіти, що при-
бувають по 10-ому, можуть появ-
итись аж у слідуєчому числі.

По 10-ому березня прибули зві-
домлення Окр. Ради у Нью Йорку
і 8, 11, 13, 28, 55, 62 і 70 Відділів
США.

НА ФОНД БУДОВИ ПАМ'ЯТНИКА

25 Відділ США у Клівленді при-
святив цьогорічну коляду на Фонд
Будови Пам'ятника Лесі Українки
в Українському Городі Культури.
Жертводавцями були: п-во Марія
і Семен Антонюки 12 дол., даліше
по 5 дол. п-во Софія і Стась Під-
зирайли, Параскева і Андрій Го-
рішні, Марія і Андрій Вегера, Анна
і Петро Модні, Надія і прот. Сте-
пан Голуятки, пп. В. Волянський
мол., Р. Павлишин, П. Головач,
А. Романюк, В. Липницький, по 3
дол. пп. А. Гомзяк, К. Павлишин,
А. Карась, М. Каїк, М. Колодій,
по 2 дол. пп. Є. Горошко, А. Ма-
лош, Ю. Ганич, С. Бліс, В. Обаль,
А. Бочар, по 1 дол. С. Адамович,
С. Варениця, М. Ярош, К. Голдер,
К. Кисіль, А. Гаврилюк, Е. Стахів,
З. Черногорський, М. Морозович,
П. Свідрик, С. Тацейко. Разом 100
дол.

Колядували пп. Анна Модна, го-
лова, Єва Горошко, містогорова,
Євфровина Свідрик, касієрка і Ка-
теріна Павлишин, рек. секретарка.

НАЙКРАЩИЙ ДАРУНОК

Вашій приятельці —

це ПЕРЕДПЛАТА

„НАШОГО ЖИТТЯ“!

ГЕТСИМАНСЬКИЙ САД

Хитались тополі. Густішали тіні.
Хрест на хрест, хрест на хрест лілеї хилило.
Хрустіла зівяла трава під коліном.
Учитель молився. Наблизились кроки.
Мечі забряжчали. Навколо шуміли,
Стогнали, тремтіли тополі високі.
І все, що любив він, зрадливо зникало.
Залякані учні ховались без сили.
Спинялися кроки зловісно, помалу.
Сторожа питала: „Іудо! Де вчитель?“
Де вчитель, де вчитель? Тополі шуміли
Зневажливо ніжно, посмішливо хитро —
Гуділо, свистіло у хаосі вітру.
У пісні предвічній, у пісні безумній
Убивчо пронісся поцілунок Іудин.

Наше багатство

Життя у вільному світі принесло нам не одну несподіванку. Багато труднощів і клопотів зустріли ми на своєму шляху, в різних напрямках випробували свою силу і своє вміння. Нераз і заломлювались від непомірного завдання, що його взяли на себе.

Та сила й охота відроджувались наново. Давала нам її віра в наше призначення й тверда постановка допомогти поневоленій Батьківщині. Ця мета завжди ясніла перед нами, кудю не прямував би наш шлях, не були б звернені наші очі. Стільки можливостей розгорталось перед нами!

Із них одна встає тепер перед очима. В дожданні великого нашого свята, у суворому часі Великого Посту — особливо виразно відчуваємо значення наших обрядів. Середопістя, приліт жайворонків, Квітна Неділя й Великий Тиждень — це традиційна підготовка до великого свята Воскресен-

ня Христового. З гарячою вірою й набожною увагою творив їх наш нарід впродовж віків. Тісно пов'язаний із природою, він черпав звідтіля свої символи. Оточив їх любовною увагою, оповив їх своєрідною поезією. І в висліді маємо безліч старовинних звичаїв, що їх з роду в рід передавали собі покоління.

Живучи серед чужого доквілля, ми радіємо ними. Хоч нераз почув'яємося ізгоями й задрю спостерегаємо долю інших, щасливіших народів, проте тут ми багаті й щасливі. Тут ми можемо й інших обдарувати. Бо ж хіба є в кого така розкішна писанка, така мелодійна гагілка, як в українських жінок?

І тому радіємо й переживаємо так святочний час. Бо в святі Воскресення Христового знаходимо не тільки обнови душі, яка — позбавившись гріховного намулу — підноситься до Бога. Але й скріплюємось у почуваннях до нашої Батьківщини. Тієї, що післяла нас

у дорогу й обдарувала так багато. Бо й справді! Тисячелітні символи наших писанок подивляють у культурному світі. Мелодії наших гагілок бринять тут відгомоном сивої давнини. А розкішне обрядове печиво — нашу паску — подивляють господині. Вбогий на звичаї, змеханізований світ жадібно ловить оці ознаки давньої культури. Які ми горді, що й його можемо чимсь обдарувати!

Тим шляхом ідемо в нашому організованому житті. Відділи СВА підготовляють покази писання й виставки писанок, конкурси пасок, гагілки і свячене. Гуртуємо громаду, щоб збірно пережити те, що кожен відчув і пережив у своїй родині — велику зустріч Воскресення Христового, як її відчув і пережив наш нарід.

І з цього черпаємо силу. Бо її дає нам духове багатство нашого народу, що виявляється у цій традиції.

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

кличе

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

управам Відділів і членам нашої організації.

Управі Світової Федерації Українських Жіночих Організацій (СФУЖО) і членам - організаціям СФУЖО в усіх країнах нашого поселення шле сердечне, святочне привітання.

Вітає з Великодніми Святами все наше громадянство.

Редакція й Адміністрація журналу „Наше Життя“ передає Великодній привіт своїм співробітникам, передплатникам та кольпортерам.

Великдень іде...

Страсний понеділок...

Вчора „шуткова неділя“ була. Цілісінський день, чи то коло церкви, чи де на вулиці, чи в садку радісні оклики лунали:

Шутка бє, не я бю!

За тиждень — Великдень!

І били один одного „шуткою“

А діти іноді один одного так вперіже, що з плачем мусить бігти д'хаті пожалуватись неньці:

— Ненько, мене Василь Матчин шмахнув по голові, аж гудз набіг. Ану помацайте!

— Бідний сараку... Я ж казала: не йди, дитинко, між шибеників...

Баба Дмитриха, що її чоловік на „італійськiм“ пропав і лишив її з трьома, сидить під піччю на стільчику й пише писанки. Довкруги неї гурма внучат.

В окулярах пише стара...

— Бабо, а нащо ви вбираєте окуляри? Чи то до писання мусить бути?

— Ади синку, якби в окулярах

не писала, то „кісткою“ дорогу до Косова вивела бим.

Довкруги неї Тетянка, Марічка і Семенко. Дівчатка тихенько сидять і приглядаються, як на білому яйці виростають хрестики, ріжки і зубці. А Семенко, бахур-бахуром, набиває бабі голову:

— А ця як називається, що ви пишете?

— Це „сорок клинців“.

— А та, що ви поклали?

— Це „гуцулка“.

— Бабо, а за кілька днів Великдень? — відізвалась Марічка.

— За п'ять.

І дальше зморщеним чолом, тремтучими, худими пальцями „церковцю“ на писанці кінчила.

А на відповідь бабину „за п'ять днів“, діти роєм загули:

— А я буду писанками коцатися!

— А я буду на дзвіницю лізти!

— Ой, коби — коби борше Великдень, я піду пасочку святити!

— Тихо, діточки, тихо... А як не буде, діточки, грузи, то я вас по

світошному повбираю. Тебе, Семенку, в білі поркинички, в сорочечку з нагрудником, в соломений кіпелюшок з червоним суконцем. Тебе, Марічко, в сорочечку з рукавами і в рішену спідничку. А тебе, Тетянку, як найстаршу, уберу у спідницю „волосову“

— І бинди на плечі дасте?

— Як будеш дівкою, тоді дам! Тоді навішю на тебе, що схочеш!

Радість зарожевіла дитячі щічки. Заблестіли очка, а язика не б'гавають.

— Ой, бабо, як це файно буде.

— А покажіть, бабо, ту спідницю...

— А до церкви підемо?

Втішні, веселі. Шумлять у голові писанки, гагілки та Великодні дзвони. Вони й слухняні:

— Марічко, дай мені фарбу. А ти, Семенку, підклади ріщечка у піч...

Поспішно рухаються дитячі ручки, наче б хотіли приспішити це велике свято...

Василь Ткачук

ЗАХОЧЕШ І БУДЕШ*

ЩЕ ПРО СУЧАСНУ МОЛОДЬ*)

Що знає про Україну наша молодь? Через вічні мандри вона не могла дістати регулярної української освіти, принаймні ті, що їм тепер 18—25 років. Вона бачить устатковане життя держав, серед яких опинилась, і не завжди здорове емігрантське оточення, як це буває в кожній еміграції. Чи вміє вона вірно оцінити причини цього? Чи має ще якийсь зв'язок із нашими старими традиціями?

Без сумніву де-який зв'язок має. Тут виключну роль відіграє **родина**. З властивою українцям консервативністю в родинах ще зберігаються Різдвяні, Великодні й інші звичаї і той дух здорових відносин у сім'ї. Навіть у кітлі еміграційних сварок цей дух ще паує. Помічається лиш два негативні явища в житті саме американської української еміграції, не зупиняючись на цілком індивідуальних випадках. Можливість більшого заробітку пробудила у багатьох новоприбулих бажання збагачення. І навіть там, де збільшити заробіток не є кінцевим, і де є менші діти, часто можна спостерігати, що на працю ходять всі дорослі: батько, мати, бабуня. І тоді, коли вони навіть чергуються — один працює в день, другий увечері, третій вночі і хтось завжди лишається біля дітей, все одно, повернувшись із праці, ця людина вже втомлена і свої обов'язки виконує аби як, недбало й неуважно. Діти, повертаючись зі школи, лишаються якимись безпритульними й роблять, що їм заманеться. Наслідок — у мешканні з'являється телевізія, далі авто, потім дім чи фарма.

Треба віддати належне українським матерям, що за рідким виключенням, вони справді віддають рештки свого часу, вільного від служби й необхідного сну, своїй родині. Але часу того, лишається так мало, що це може ледве вистачити на те, щоб тих дітей нагодувати, тримати в порядку їх одяг і в порядку свою хату. Але вже

рішуче не вистачає навіть на те, щоб дати дітям українське виховання. Батьки надто зайняті, щоб поступово знайомити їх із Україною: читати їм казки, вчити їх віршиків, від простеньких до все довших і складніших, вчити їх пісень, ігор, в доступній формі рідної історії й літератури. І тому діти, попавши до чужих шкіл, швидко **денаціоналізуються, бо не мають ніякого українського багажу**, а відвідини курсів українських танків не вистачають. Бо з ранніх літ їх не навчили непомітно для них самих любити й шанувати своє рідне. І поруч із тим не навчили їх свідомо привчатися до думки про **обов'язок перед Батьківщиною**. Де-коли заробіток обох батьків кінцевий. Але коли це не є необхідним, краще зречтися більшого добробуту, але зберегти українську душу своїх дітей.

В деяких українських родинах, особливо в Америці, зустрічається й інше прикрє явище, але на щастя лиш у деяких. Батьки надміру горді, що їх діти говорять між собою „по-англійськи“. Мабуть, це виникає від почуття своєї меншевартості: „Дивіться, люди добрі, як мої діти виходять в люди! Панською мовою говорять“. Ці батьки більше думають про „щастя“ своїх дітей, ніж про долю своєї Батьківщини. Про таких говорить поетка Олена Теліга в своїй статті: „Якими нас прагнете?“, де згадує тип жінок, для яких далеко важнішою „рідна стріха від рідної землі“. І вони не в силі зрозуміти, що поки не буде у них рідної землі й своєї держави, їх власні діти, і діти й онуки їх дітей будуть вічно наражені на поневірвання й вічно будуть „людьми „другої категорії“. Може тут роблять виключення ЗДА й Канада, де можна легко дістати громадянство і де до всіх громадян ставляться однаково. Але коли вони забудуть знедолену Україну, чи матимуть такі новоспечені громадяни спокійне сумління?

Чужі мови знати треба, а вже кінче треба знати мову того на-

роду, де людина знайшла гостинність. Але тим заповідником, який мусить зберігати українську релігію й національну традицію, мусить бути на еміграції саме українська родина. Мусить бути тому, **що в рідному краю вона затрачується під впливом виховання й безоглядної цензури всього життя**. Що ж до тієї „меншевартості“ нашого народу, то звертає на себе увагу те, що саме наші діти, за рідкими винятками, учаться дуже добре в чужинських школах. Отже своїми природними здібностями, свіжістю пам'яті і спостережень перевищують молодь багатьох інших народів, яка сама після другої світової війни, а може несвідомо під впливом розкладової комуністичної пропаганди, а також через егоїзм батьків і зматеріялізовання життя в значній своїй частині стоїть перед духовою кризою (гін за матеріалістичними благами, розпуста, взагалі занепад моралі) і в останні роки викликає багато турбот не лише свідоміших батьків, школи й церкви, але й урядів.

Дуже позитивним явищем в еміграції є зорганізування дитячих садків, музичних інститутів, балетних шкіл, курсів образотворчого мистецтва, організації дитячих імпрез, зв'язаних із нашими традиційними святами. А передусім, організації самої молоді в товариства й спільна праця в них. Бо однією з причин, чому українцям так важко досягти незалежності, **є слаба внутрішня організація в українським суспільстві. І слаба державницька свідомість серед частини українського населення**. Щодо останнього, то відірвані від України, ми тепер багато зробити не можемо. Багато зробити не можуть ані українські, підсоветські громадяни. Але ті, що живуть у вільному світі, можуть працювати в різноманітних ділянках нашої культури і тим вложити великий вклад у духове життя нашого народу. Праця їх може стати скарбом для майбутньої України, може вже тепер бути солідною про-

*) Гл. Н. Ж. чч. 2, 3.

пагандою серед чужинців і виховним матеріалом для молоді. Можемо працювати над зміцненням нашої внутрішньої організації і, що ще важніше, над вихованням у молодого покоління розуміння почуття відповідальності, обов'язку, дисципліни, необхідних для праці в організації. І тому дуже важливо, щоб наша молодь з самих юних літ, привчалась до праці в громаді і вміла підпорядкуватись її дисципліні, виробила в собі почуття громадської відповідальності. Це буде поступова підготовка до більш важкої громадської праці в майбутньому. Це важливо й тому, що молодь матиме тоді **постійний зв'язок з рідною громадою і тим буде більш охоронена від денационалізації.**

Це має велике значення й тому, що з притягненням до **українського організованого життя усіх сил в еміграції, зміцніє й українська справа.** І тоді зможе краще протидіяти проти ворожої агітації большев'яків і всіх інших ворогів України. А в першу чергу проти таємних советських агентів, що, удаючи з себе українців, висмівають українські традиції, як щось „старомодне“, щоб усунути їх, як **формуєчу націю силу.** Коли праця їх буде натрапляти на організовану протидію з боку патріотичної української еміграції, то це в значній мірі ослабить їх підривною роботу.

Тому таке важливе значення в житті молоді на еміграції мають **організації молоді.** Коли почало помічатись серед молоді все більше збайдужіння до проблем української спільноти, завдяки енергії й жертвенній праці деяких представників молоді, які зрозуміли конечність таких організацій, почали вони створюватись. Ці організації зібрали у своїх рядах активну молодь, створили свою пресу, почали організувати з'їзди, куди запрошують молодь американську, англійську і ін., де обговорюють пляни дальшої праці. Зактивізувати свою працю й давно існуючі організації молоді в Америці, куди вклучились і новоприбулі. Але сильні ті організації будуть лише тоді, коли працювати там будуть справді „на совість“, а не так, як згадує про це в статті „De Profundis“ („Хліборобська Україна“ 1920-1921 рр.) проф.

Дмитро Дорошенко: „Бо ми не звикли ставитись до своєї національної добровільної служби так, як із примусу ставились до державної або й до громадської служби російської“ — можемо додати — „й інших народів“.

Думка про необхідність організуватись українській молоді є добра й відповідає сучасному бігу життя. Організації молоді є konieczні. Лиш вони не повинні щороку повторювати те саме, а мусять розвиватись і рости. Вони мусять **тримати зв'язок із українською молоддю з інших держав і континентів.** Мусять входити організовано в життя світових організацій молоді.

Щоби праця в організаціях молоді не занепадала, треба передусім **все більше викристалізувати поставлені собі завдання.** Це активізує працю, бо втягає до неї все більше молодих сил, яким імпонує своїм рухом і енергією. **Бо там, де праця занепадає, все розпливається.** Отже й сама молодь мусить старатись підтримувати цікавість до українознавства в своєму молодому оточенні. Підтримувати волю до боротьби за нашу справу. Це ж тепер багато легше, бо еміграції багато, а не як за часів Григора Орлика, коли це були одиниці. А все ж Григор Орлик став визначним українським дипломатом і політиком, хоч залишив Україну, як мав усього... 7 років.

Проводити працю в організаціях молоді, як і в усіх інших організаціях в еміграції, нелегко. Немає фінансів, меценатів, браку часу. Є лише молоді сили й образ поневоленої, але неподоланої Батьківщини, для якої треба творити, як сказав свого часу Ганді, **силу національного опору,** перед яким заломиться найсильніша зброя ворогів. А старшим громадянам і організаціям треба підтримувати всі організації, які провадять працю з молоддю: Пласт, школи українознавства, вакаційні оселі і ін. На молодь і працю над нею звертають увагу і Церква, і різні жіночі й харитативні організації, як УЗХ, США, ОУК, СУК і ін., хоч відчувається, що тут повинна бути більша жертвенність. І не лиш жертвенність. Бо коли частина молоді стратила зацікавлення до українських лекцій та імпрез, то це не лиш тому,

ПОМЕР НАШ СПІВРОБІТНИК

Смерть Володимира Лотоцького була для „Нашого Життя“ несподіваним ударом. Від його засновання він був постійним співробітником його і його думка проходила часто у важливих рішеннях чи постановках журналу.

Володимир Лотоцький був одним із журналістів із покликання, що їх у нас так мало. Замилування до цього діла привело його ще в студентських роках до праці в редакції „Діла“. Це й спричинило його покликання до „Свободи“ в Джерзі Ситі у 1914 р. Впродовж 44 літ він працював у цій галузі і проклав свій слід у розбудові українського громадського життя в ДЗА.

„Наше Життя“ входило також у сферу його заінтересувань. Ще перед його появою він, як редактор „Америку“, допоміг Союзіві Українок Америки, придбати окрему сторінку для своїх звітів. Згодом, коли життя організації розросталось, він піддержав думку оснувати окремий жіночий журнал. При появі першого числа „Нашого Життя“ він допоміг радою і вказівками. І дальше цікавився живо розвитком журналу. Знаючи досконало журналістичне діло, він мав вироблений погляд на ролі й завдання жіночої преси.

А в одній ділянці став незаступним співробітником. Англійська частина „Нашого Життя“ вимагала щораз більше місця й уваги, від коли тут народжені жінки увійшли до США. Володимир Лотоцький знав англійську мову досконало, як і ментальність американського читача. Тому його переклад не був сухим переповідженням тексту, а справжнім відтворен-

що на них переможно впливає атракційна сила чужого оточення, але й тому, що праця українських організацій часто буває нецікава, одноманітна і відстала від життя. Старші часто довго цього не помічають, залутовавшись у формалістиці, але молодь має на це чуйне вухо. Тоді вона відходить і шукає іншого. Але студіюючи серед чужого оточення, не зацікавившись працею серед своїх, вона легко може бути втягнена в бурхливий вир чужих хвиль.

НАШЕ ЖИТТЯ — КВІТЕНЬ, 1958

Жіноче питання *)

Часто розказував про Стефаніка, як про свого близького друга. Вони ж обидва студювали медицину на краківському університеті. Та не лиш разом студювали, але й разом розважались та проводили час у каварні, в товаристві. Познайомились тоді з тодішніми молодими польськими письменниками. Всі ці розваги зовсім не перешкодили Невестюкові у студіях. А Стефанік почав занедбуватись у медицині, зате душа його рвалася до іншого, до літературного світу. Оповідав Невестюк, що Стефанік поважно призадумавшись раз за каварняним столиком, сказав:

— Ото, якби мій батько приїхав сюди та й подивився, як я оце медицину студіюю, то ні одного сотика більш не дав би на ці мої студії.

Не знати, чи батько приїжджав, чи ні, але він і без приїзду знав, що синові не до студій, якщо він за вісім років нічого не добився. Ну, і само собою — перестав висилати гроші. Тоді то Стефанік і покинув медицину, одружився з дочкою о. Гаморака, Ольгою, і почав вести господарство свого тестя. А батько, як побачив, що син куди краще прикладається до рільної господарки, як до медицини, відділив йому 18 моргів та й вибудував у Русові хату. І тоді то Стефанік почав уже господарювати на своїм, а в вільні від праці хвилини, писав свої прегарні новелі.

А Невестюк блискуче закінчив медицину. У вродливого молодого лікаря закохалась багата красуня-

*) Гл. ч. 3, 1958.

ням його суті в американській формі.

Тому з глибоким жалем прошає його редакційна колегія „Нашого Життя“. Він не був офіційним її членом, але добрим духом її. З надією й довірям звертались ми до нього в складних ситуаціях і були певні його помочі й поради. Не стало між нами Приятеля й Дорадника, що служив нам повних чотирнадцять літ.

полька, дочка поміщика. А що вона йому теж припала до вподоби, то й одружився з нею. Замешкали вони в одному містечку недалеко Львова. Лікарська практика приносила чималі доходи. Жили вони не лиш достатньо, але й пишно. Їздили каретою, бували в гостях, ну й приймали гостей у себе. Та згодом почали з'являться непорозуміння у цьому, як досі здавалось, гармонійному, подружньому житті. Непорозуміння оті ставали щораз то виразніші і прийшло сумне закінчення чарівної ідилії. Одного гарного дня д-р Невестюк покинув дружину, достатки, прегарну обстановку та й виїхав до Жабя. Дітей дружина залишила при собі — не дала їх забрати. Була багата і вони не тяжили їй. А до того хотіла їх виховати у польському дусі. Та це їй не вдалося. Хлопці, як підросли то часто приїжджали до батька. А старший був навіть при УГА і згинув в Україні. Здавалось, що мати мала більший вплив на молодшого сина навіть Збишком його назвала. Але й того не вдалося їй спольщити. Він, як підріс, то майже кожного року приїжджав до батька на вакації.

Д-р Невестюк приїхав до Жабя на яких 8—10 років перед першою світовою війною. Був там шпиталь і саме в цьому шпиталі почав він працювати. Жив достатньо і все ще їздив каретою. Завжди елегантно одягався, чарував своєю появою всю Верховину. Та під час першої світової війни шпиталь спалено. А за польської окупації д-р Невестюк став окремим лікарем, а до того мав велику приватну практику, вся бо Верховина належала до нього. Та почав чомусь заглядати до чарки. Мабуть „банував“ за родиною, на дні чарки шуквав забуття. Їздив до своїх хворих уже не каретою, а верхи, на гуцульському конику. Лікував їх ставив блискучі діагнози. З моїм чоловіком жив по-дружньому. Не ворогували вони ніколи поміж собою, як то часто буває поміж другими лікарями. Так воно було і з д-ром Морачевським. Під час вакацій він лікував гуцулів і в

важких випадках покликував завжди д-ра Невестюка. Одного разу, по таким консиліум, гуцул вручив їм обидвом гонорар: у малій бербеничці приніс їм молодих бараболь-американок:

Грошей вам не даю, бо, ади, не маю, а ви їх маєте і так багато. Але зате не маєте нової борішки та й ніде її тут не купите, — казав.

Морачевський дійсно втішився тими бараболями і по-джентельменському хотів їх розділити по рівній частині. Невестюк почислив — було тих бараболь 21. І тоді вирішив справу:

— Якщо поділ має бути справедливий, то ви, професоре, були тут яких двадцять разів, а я лиш цей один-єдиний раз. То ж вам належать двадцять, а мені оця двадцятьперша... — і сховав барабольку до кишені.

Одного разу виходжу на веранду, а там сидить д-р Невестюк. Прошу його в хату.

— Дякую! Мені ніколи. Я лиш на хвилинку зупинився, бо там похорон іде. Не хотів я йти назустріч своєму пацієнтові. Та й вам, колего, не раджу пхати здорової голови під евангеліє, — звернувся до мого чоловіка, що саме надійшов. — Не лізьте ніколи людям увічі, коли вашого пацієнта ховають...

За той час похорон звернув до церкви і д-р Невестюк вибирався в свою путь.

— Ага, а про „жіноче питання“ був би забув! Ото ж учора отой Штефан з-під Магури записував маєток своїм дітям. І нотар покликав мене, щоб вирішив я, чи він (Штефан тобто) здоровий на умірозумі. Найстаршому синові лишав газдівство та й більшу частину ґрунту — решту ж хотів розділити поміж інших дітей. „Парасці не мусиш давати ґрунту — я їй свій ґрунт дам, що принесласми від свого деді“ — сказала Штефанова жінка. — „Йй, та ек це буде?! Вивінувавсми її, ек віддаваласи та й ґрунту ще їй хочу дати. Немало бо вона наробиласи в нас“ — супротивлявся Штефан. — „Що наробиласи це так! Та ще май більш

Айша і Джаміля

наробилася, ек другі діти, бо зроду вже така робітна була. Але я їй дам таки свій ґрунт, бо не хочу, аби твої та й наші діти казали, що дедя чужій-приблуді ґрунт дав“ „Як же це з тією Параскою? То вона вам чужа?“ — питаю. — „Йй-де чужа! Та вона наша, лиш що по-ненячці“ — заявив Штефан. „Та це так було, пане лікарю: ек віддаваласмиси за цего Штефана, то він був удівцем і мав свої діти, а я мала свою доньку — Параску, бо буласми зведениця. А потім прийшли ше наші діти. То най дає ґрунт своїм та й нашим дітям, а за мою Парасочку я вже сама подбаю“ — сказала із гідністю Штефаніха. Ось вам, пані, один такий маленький епізод „жіночого питання“ в Гуцулії. А ви побачили б, як гідно репрезентувала ота Штефаніха ваш жіночий рід! Ну, але кому в дорогу, тому час!

Відв'язав коня і вивів його почезрез місток на дорогу.

— А не забудьте в неділю на передвиборче віче прийти — звернувся ше до нас, сидячи на коні. — Делегат від УНДО аж зі самого Львова приїде. Ну, й Петро говоритиме.

— Який Петро? — зацікавилася я.

— Як то який?! Та же Шекерик-Доників!

— А ви, докторе, цікаві, як то вони говоритимуть?

— Куди там! Мене зовсім не цікавлять оті партійні перегони. Але цікаво буде подивитись, як то Гуцулія слухатиме тих промов. Ну, але кінь мій вороненький нетерпеливиться дуже. Бувайте!

У неділю була гарна погода й віче вдалося на славу. Сила-силенна народу зібралось. У супроводі Петра Шекерика прийшов і той делегат зі Львова і почав промовляти перший. Говорив тарно, переконливо, із патосом. Та народ байдуже якось ставився до тієї промови. Деякі газди почали навіть поміж собою гутірку про свої газдівські справи. І враз:

— Цссс! Тихо там! Петро говоритиме! — понеслось поміж народом.

На трибуні появилася Шекерик у своїм мальовничім гуцульськім одягу. Із питомим собі усміхом почав він свою промову. Рівно,

Ці два жіночі наймення недавно тому зацікавили всіх. Смугляве личко княжни Айші появилось на обгортках різних журналів. А слова вязня Джамілі, якими вона протестує проти тортування, оббігли весь світ.

Обі вони належать до арабського світу. Княжна народилася у королівській палаті і хоч доля судила їй бути вигнанкою, разом із батьком, королем Могаммедом V., проте вона тепер діє поруч нього у своїй країні. Це молода 27-літня жінка, що ніколи не закривала серпанком свого обличчя. У звільненому Марокко вона очолює центральну організацію суспільної опіки. І тут старається вглянути в усі потреби й труднощі населення. Щоб яко мога скоро перетворити Марокко в модерну державу.

А Джаміля? Вона походить із Альжиру. Зв'язкова арабських повстанців, що була в дорозі з важливими листами, попала в руки французької поліції. Внаслідок катувань у тюрмі вона призналась до дальшого вчинку, себто передання бомби, яку описля жито до атентату. За це французький суд засудив її на смерть.

спокійно пили його слова, наче у звичайній розмові з сусідом почезрез вориння. А народ слухав, заперши віддих. Промова була майстерно закоסичена жартами й дотепами, наче крисаня промовця, яку він держав у лівій руці. За кожним таким жартом народ хвилював, наче води на Черемоші весною і грімкий сміх нісся по царинці та відбивав дзвінким відгомоном від кичер і ґрунів. А як промовець скінчив, понеслись грімкі оплески і вигуки:

— Йй, що вже знає заговорити наш Петрик, то знає! Биг-ме, ніхто в світку не годен так файно заговорити, ек він.

А Шекерик, усміхаючись, махнув бардкою й почав сходити з трибуни.

До нас приступив д-р Невестюк.

— Ну, і як же „вдалося“ вам віче? — питає, посміхаючись. — Бачили вже, як реагує народ? Те лиш і важне, що їхній Петро скаже, а все інше пусте. (Док. буде)

Ці дві постаті — це дві представниці арабського жіночого світу. Одна знехтувала серпанком і ввійшла самочинно у публичне життя країни, піддержуючи її змагання до самостійности. А друга напевне так само гаряче любить її. Але пішла дорогою збройної боротьби, кладучи на карту найвищу цінність — своє молоде життя.

Бракує тут ще третя постать. Ота мати-арабка, що живе ще під серпанком та переживає за ним важкі струси своєї країни. Їх є ще велика більшість. Бо країни Північної Африки довше зберегли давні звичаї, як музулманки в Азії. Там життя жінки проходило, згідно з турецькою приповідкою — від лона матері до дому батька, звідсіля до дому чоловіка, а звідсіля в домовину. І тієї засади держиться ще велика кількість музулманських родин.

Цікаво, що реформа звичаїв проходить дуже поволі. Тридцять літ тому Кемаль Ататюрк зніс серпанок у Туреччині, а батько теперішнього перського шаха — в Ірані. А все ж таки на вулицях Бейругу, Карачі, Рабату все ще зустрічаються закриті обличчя. А на Арабському півострові й далі існують гареми, де тужать жінки за свободою, як за часів Пера Лоті.

Але в одному музулманські жінки дуже рішучі. Многоженство чоловіків зустрічає палкий відпір серед жіноцтва. Коли в 1954 р. премієр Пакістану одружився удруге — розлючені жінки обкидали його авто камінням. Недавно тому при виборі короля Малаї відпала кандидатура султана Пагангу тому, що в нього неупорядковане родинне життя. А третє одруження президента Індонезії Сокарна викликало обурені демонстрації жінок.

Отже видно, що многоженство глибше заторкує й ображує гідність жінки й матері, як її відокремлення. Але й із нього вона поволі виходить. Правда, різні шляхи обрали собі Айша і Джаміля. Та обидва ведуть до свободи свого народу і до звільнення жінки в ньому.

Л. Б.

Новий капелюх

В Америці такий звичай, що на Великдень кожна жінка вбирає новий капелюх. В Атлантик Ситі саме на Великдень відбувається показ нових весняних та літніх капелюхів, незалежно чи гріє сонечко з легким подувом морського вітру, чи завірюха в останніх змаганнях за силу сонця, дошкульно навіває зледенілі сніжинки, змішані із солоним піском.

Але жінки є видержливі і завжди слухняні до вимог найбільше вибагливої та суворої королеви-моди. Тому спостерігаємо завжди цей безплатний показ нових капелюхів.

Деколи бачимо дійсно прекрасні моделі на чепурних головках молодих жінок — цілі городці квітів, між якими і пташка заміщається. Це дійсно робить ілюзію весни й краси. Але що в усьому найвищим наказом повинна мути міра та естетика — то деколи пишній і навіть дуже дорогий капелюх викликає мимовільно здивовану усмішку, коли недібраний ні до віку, ні до особи, ні до одягу. Те що він новий не дає йому ще права прикрасити кожну жіночу головку.

У нашого народу була подібна аналогія у прибранні голови жінок — але вона відносилась до хустини. І також на Різдво та Великдень — ми бачили показ чудових хустин — різного розміру, краски, гатунку та вибагливих взорів залежно від околиці, віку та грошової спроможності нашої селянки. Тут також домінувала мода — і це був одинокий товар, якого не зміла випродувати сама наша жінка, — а мусіла із заощаджень у хазяйстві, купити її в місті. І коли, приміром, на Гуцульщині приходило ціле село святити паску під церквою, то ця різноманітність хусток манила очі всіх і хустка конкурувала із красою та елегантністю самої власниці. А лишня газдиня чи відданиця мала їх три на собі. Найменшою повязувала голову чи підборіддя для тепла. Поверх вивязувала пишню усякі гудзи на голові та надавала різної форми-фасону цьому дбайливому уборові, який стилізував риси обличчя та презентував моду

села. Залежний був також від роду цілого строю. Холодною порою був верхнім накриттям кольоровий сердак або смушковий кожух із рукавами — тоді хустка ховалась у ньому. Але як було тепліше „веремя“ і можна було одягти біленький, новий, пишню вишитий киптар — то хустка по ньому сплива-

вбираємо хустину, поспішаючи вранці на працю. Молоде личко гарно відтілює веселий шовковий взір. Також увечері накидає красуня хустку з тонкого мережива, коли прямує до театру або на баль.

А в вітер та завірюху не можемо навіть обійтись без неї. Тепло й

ла кінцями, аж до рясованих чобіт чи мальованих червоно та цяткованих мосяжними колісцятками постолів. А зпереду на запасці була ще одна хустка — звичайно вже шовкова, блискуча матеріалом, а не ярким орнаментом. Дівчата тільки мріяли, як дістати нову хустку — хоч їм не випадало вбирати пишних, великих, — тільки яркі, невеличкі з барвистими квітами, які завязували під шию.

Бачите, мода міродайна для всіх жінок. Також тут, в Америці, радо

безпечно обтулить вона нам вуха і шию. Ні, хустка не зникла з одягу сучасної жінки...

Але найбільш близька вона нам в отих багатих формах, що їх вдумав наш нарід. Квітчаста, турецька, шалянова, тернова, фацилик і „ім же ність числа“ Залюбки повертаємось до них навіть охоплені темпом „Бюйків“, „Крайзлерів“ та „Олдсмобілів“ Бо з їх вікна вона навіть особливо гарно виглядає...

Цьопа

Українські представниці в Національній Федерації Жінок-Республіканок

Національна Федерація Жінок-Республіканок у ЗДА створила недавно тому Дорадчий Комітет із жінок, представниць різних національностей. Цей Комітет повинен розглянути ідеї Республіканської Партії та спопуляризувати їх серед жінок різних національних груп.

З-поміж українського жіноцтва запрошено до Дорадчого Комітету дві громадські діячки — п-ню Олену Лотоцьку з Філадельфії і п-ню

Анну Василівську з Шикаго. Перша з них широко відома в українській громаді, як містоголова СФ-УЖО і голова Союзу Українок Америки. Вона є секретаркою українського відділу Республіканської Партії у Пенсильвенії.

П-ні Анна Василівська є доволі молодіжною членкою СЧА і є в управі 22 Відділу. Також є членкою управи Ліги Американців Українського Походження, б. головою Сестрицтва Пречистої Діви Марії, а тепер є касіркою Українсько-Американської Республіканської Організації в Шикаго.

Пам'яті Лесі Бень

Рік тому відійшла від нас у вічне наша членка, співучасниця нашої мандрівки, скромна громадська діячка, зразкова мати, велика українська патріотка Леся Бень.

Минув уже рік, як її нема серед нас. Навіть і досі не хочеться вірити, що її уже немає і не буде ніколи між нами — милої, доброї, завжди привітної пані Лесі...

В зв'язку з цією першою річницею її смерті, вважаю своїм обов'язком пригадати нашим читачкам про її минуле життя.

Народилася Олександра в с. Куликівці на Чернігівщині, в російській родині місцевого діда Догорукова, 10. квітня 1895 року.

Дитячі роки її пройшли в рідному селі, в російському родинному оточенні, але серед української народної національної стихії. Ця стихія, немов безмежний океан, своїми хвилями заливала цей маленький острівець російської нації. Відомими й невідомими шляхами та методами вривалася в життя цієї російської родини

і поступово, з покоління в покоління денационалізувала, асимілювала, перетоплювала окремих членів родини Долгорукових на справжніх громадян нової батьківщини-України. Одною з таких „жертв“ впливу української національної стихії і стала молода Леся.

Початкову освіту вона здобула дома, середню в жіночій гімназії у Чернігові, а після того вступила на Вищі Бестужевські Жіночі Курси в Петербурзі. Брала участь у житті славнозвісної Української Громади, членами якої було багато студенток-курсисток. Революція 1917 року перешкодила завершити вищу освіту, натомість спричинилася до ще більшого зближення Лесі з українським національним відродженням. Спочатку революції вона зголосилася працювати в Червоному Хресті, а згодом, туга за батьківщиною й бажання брати участь в українській революції — потягнули її на Україну. То був період, коли всі творчі сили української нації в єдиному революційному пориві

прагнули одного — будувати нове, тількищо відроджене, державне життя.

Приїхавши до Чернігова, вона всією своєю істотою входить у культурне й громадське життя цього рідного їй міста, де пройшли найкращі молоді роки. У тому часі її родина вже переселилася з села, де „бушувала революція“, до міста. Не легко приходилося Лесі. З одного боку віддана праця для України, а з другого життя в родині, де не всі члени родини поділяли її переконання, її запал до праці на добро народу й його держави, якого вона стала активною громадянкою.

Щоб цілком вийти з російського, родинного, оточення, вона вирішила переїхати до Києва, де якраз тоді завершувався державно-творчий процес, формувалися державні установи молоді Української Народної Республіки. Леся стає до посильної для неї праці в Секретаріаті, а пізніше Міністерстві Освіти. Мріє завершити незакінчену вищу освіту вже в українському державному університеті, що було метою її життя. Однак, доля покерувала інакше. Розпочалася війна з більшовиками, а під тиском переважаючих сил ворога, державні установи евакуювалися з Києва, в тому і Міністерство Освіти, і Леся з ним опинилася в Кам'янці Подільському. Тут вона зустріла, як кажуть, „свою долю“, одружилася з В. Бенем, військовим діячем (пізніше він навіть був адютантом Головного Отамана С. Петлюри). В 1920 році, завдяки воєнним діям, Леся залишила свого чоловіка на Наддніпрянській Україні, а сама, разом із н-нею Ольгою Петлюрою, переїхала за Збруч і від того часу більше на Наддніпрянщину не поверталась.

Після переходу уряду і війська УНР за Збруч, Леся деякий час жила в Варшаві, а пізніше оселилася у Львові, де її чоловік працював як педагог. Тут у неї народився син Кость, вихованню якого вона присвятила своє життя.

(Докінчення буде)

Є. Т. Поєгін

Яка Ваша думка?

ЧОМУ В ХУСТИНАХ?

На обгортці лютневого числа дві жінки в хустинах підійшли до Дзвона Свободи. Чому саме Ви вибрали їх та що хотіли тим значити? Чи хустина належить до нашої традиції? Мені здається, що це ознака бідності. Може краще було підібрати якусь молоду пару в народньому вбранні.

Читачка з Нью Джерзи

Хустина — це справді складова частина нашого народнього вбрання. В її кольорах та матеріалі дуже любувалась українська жінка, а вже зав'язати її ніхто краще не вміє від неї. Недаром оспівали її поети й малювали мистці.

Хустина увійшла також у наш міський побут, бо в нашому кліматі вона необхідна. Та й тут зав'язуються нею й наші жінки. Це є певна наша особливість, якої не

треба соромитись. Навпаки, її треба шанувати, бо й еспанка, що живе за границею, всюди для святочної нагоди накидає свій традиційний шаль. Отже коли обі згадані пані явились при Дзвоні Свободи в хустинах, то це не треба вважати знаком нашої „бідності“ Навпаки, щось було особливого в них, коли вибрав їх фотограф газети „Філадельфія Інквайрер“, а світлину потім помістив на першій сторінці свого часопису.

Кажете, що краще було б підібрати якусь молоду пару в народньому вбранні? Це правда, що молодь більш приваблює. Але вартість світлини у чомусь іншому. Обі жінки підійшли до Дзвона Свободи з вірою в нього і їх погляд це говорить. Цей їх вираз на тлі обох прапорів просвітлює цілу знимку.

Редакція

У перехресті звуків і барв...

Для широкого загалу п-ні Іванна Прийма стоїть звичайно у тіні своєї талановитої дочки. Як її мистецький дорадник і акомпаніатор.

Але для того, хто більш уважно спостерігає наше культурне життя, зустрічає її й на іншому ґрунті. Недавно тому в Літ.-Мистецькому Клубі відбувся вечір музики із 17. і 18. ст., де вона відспівала кілька старих французьких пісень. Тут і там появляються пісні її композиції, здебільшого на релігійні мотиви. А в останній Виставці Образотворчих Мистців були виставлені вперше її твори.

Яка широка скаля? — здивуєтесь. Від цього й починаємо розмову з нею, в її затишному мешканні у Нью Йорку. Крізь вікно на 12-тому поверсі розгортається вид на тисячі світел цього велитенського міста. Як приємно поринати у спогади і шукати перспектив!

Пригадую пані Іванні колишню нашу зустріч у Львові. Коли вона, відома вже співачка, повернулась із концертного турне у Кракові й Варшаві. І ми балакали тоді про цей її сміливий крок та його можливості для нашої музики. А тепер — по 25-ти роках — розглядаю її малюнки, розвішені на стінах.

— Нехай вас це не дивує, — каже вона. — Все життя мене притягало до себе образотворче ми-

стецтво. Малою дитиною й підлітком я любила рисувати й мала до того хист. Разом із студіями музики, я вивчала рисунок. Але згодом музика перемогла. Мене полонив фортепіан, а згодом спів. І я пішла тим шляхом у житті.

Мистецька освіта Іванни Шмериковської була дуже дбайлива. Про це дбали її батьки, що жили під Станиславом. Стара священнича родина (прадід пані Іванни о. Йосип Шмериковський був членом Руської Ради у 1848 р.) з питомою їй культурою, плекала мистецькі уподобання своїх дітей. Фортепіану вчилася спершу у Кмент у Станиславові, потім у Желенського у Кракові, у Курца і Лялевіча у Львові, у Райнгольда у Відні.

Пані Іванна розказує з гумором про своє перше „турне“ Це було під час української влади в Галичині. Яке тоді було інтенсивне життя! Скільки людей, скільки подій у цьому знаменному 1918 р.! Тому й не диво, що при зустрічі із співачкою Шикун-Коломийченко виринула думка обіхати з концертами всі українські міста. Сказано — зроблено. Й обі молоді мистецькі сили пустились у дорогу, помимо всяких труднощів і невигод. Але все забувалось у цій атмосфері великих надій!

Спогади пливають далі, Станиславів був тоді людним осередком, де перехрещувались люди і події. У переїзді до столиці України тоді спинялись видатні політичні діячі, військовики й мистці. Пані Іванна згадує архикнязя Василя Вишиваного, що був гостем у домі її батьків. Цей 1918 рік заважив також на її особистому житті. Бо тоді пізнала вона свого майбутнього чоловіка, а кілька літ пізніше подала йому руку на все життя. Д-р Остап Прийма з великим зрозумінням підходив до музичного замилювання своєї дружини.

А потім прийшла наука співу. Професори Флям-Пломєнські, Козловська дали підстави. Завершила це наука у проф. Ель Тур в Парижі. І врешті спів переміг замилювання до фортепіану. Бо в її житті зайшла глибока зміна — пані Іванна стала матір'ю. І виховання дітей

Іванна Шмериковська-Прима

вже не давало часу присвятитись інструментові, що так владно опановує своїх жреців.

Але заміна давала нові можливості. Виступи співачки дуже корисно відмічувала преса. Аж врешті зродилась думка отого другого „турне“, що про нього згадано на початку. Власного концерту у Кракові й Варшаві.

Це був у тодішніх умовах сміливий почин. Труднощі його лежали не в клопотах із транспортом як воно було в 1918 р., а у впровадженні української пісні на польську естраду. У часах тодішнього політичного напруження це здавалось неможливим. Але думка перемогла! Разом із своїм акомпаніатором д-ром Нестором Нижанківським пані Іванна показала **кращі зразки наших композиторів**. Культура її інтерпретації, краса її голосу змели упередження, що могли існувати. Читаю вирізки з рецензіями, що появились у тодішній польській пресі. Це одне суцільне признание для української музики та для співачки, що взяла на себе це завдання.

Здавалось, що перед нею простелиться тепер шлях інтенсивної мистецької праці. Та нежданні удари долі перервали її. Спершу перешкодила в мистецькому розвитку недуга, а потім перервала його смерть чоловіка. Довелось подумати про музику вже, як джерело заробітку. І пані Іванна стала

І. Шмериковська-Прима: Акорди

вчити співу у Львівській консерваторії.

Вибухла війна і події покотились швидко. Доля поставила перед неї завдання вже в іншій площині. Вона стала музичним редактором Львівського радіо. Нове поле дії, багате й цікаве, але яке відповідальне!

А потім — навчання співу у Львівському Оперному Театрі. Актори потребували педагога, що опрацює їх голос, бо ж тра на сцені ставить до них різні вимоги. Цей час приніс знов новий досвід, що його радо згадує пані Іванна. Це ж ми вперше стали господарями Львівського театру і могли розгорнути в ньому свої сили...

Та й крім того пані Іванна любить вчити співу. Для педагога це дуже цікаво формувати голос! З-під її руки вже вийшов ряд співаків, що з успіхом виступають в опері й на концертній естраді.

Але вже підросла Рома. Які її мистецькі здібності й замилювання? — питала себе пані Іванна і скеровувала їх у відповідний напрям.

А далі розпочалась наша велика мандрівка. Перша й довша зупинка в Австрії, де Рома даліше вчилася і танцювала. А потім виїзд до Канади і школа співу у Монреалі, яку відкрила пані Іванна. А врешті переїзд до США, де сталась у її житті знаменна подія: поворот до образотворчого мистецтва.

— Так це можна назвати поворотом, — каже пані Іванна. Бо це давно приспане замилювання розгорілось із великою силою. Почала вчитись на курсах Літ.-Мист. Клубу, що їх провадили мистці — Бутович, Радиш, Малюца, Литвиненко. Багато їм завдячую, особливо проф. Малюці.

Пані Іванна розкажує про навчання, яке вона проходить тепер у школі різьбяря Архипенка. Зосереджений і маломовний вчитель дає лиш скупі вказівки. Але тим більше западають вони в душу. Бо з них проміює есенція його мистецької думки.

Розглядаю її малюнки. Ось — „Акорди“ — на тлі гнутих ліній згуків, розгортаються в дивному, кольоровому сплеті. А тут — „Родина“ — якесь кубло із м'яких ліній і тонів. А он зариси жіночих

постатей, об'єднаних у ритмі. Відчувається дивна гармонія, що вміє вбрати всі ці явища в рямці композиції. Щось немов мелодія в її переливах.

— Так, мені говорять часто про музичне відчуття в моїх картинах. Мушу сказати, що в малюнках я більш модерна, ніж у музиці.

Так, ці картини можна відчувати очима так, як слухаєте музичний твір. Але хіба можна творити тепер по-давньому? Сучасна доба з її шаленим темпом, вимагає іншого мистецького висновку. Шукає тільки есенції понять, їх духа, їх пахощів. І переливає це у лінії й кольори.

Але музики вона не забула. Тут і там на програмках появляється знов її прізвище — не тільки при супроводі. А в укладі пісень для

солістів і хору. Вже давно пані Іванна пробувала компонувати, але не поглиблювала цього вміння. А тепер композиції релігійних пісень стали для неї душевною потребою. На радіопередачах ОО. Василян у Нью Йорку їх часто виконують солісти й ансамблі. Нещодавно тому написала також „Коліскові“ до слів Ніни Мудрик...

Цікаво спостерігати ці шляхи й осяги, як вони перехрещуються в одній людині. Багате обдаровання й залізна воля допомогли використати все, чим наділив Господь Бог. А особисте життя, хоч позначене ударами, скріплювало й захожувало. Тому пані Іванна Прийма й тепер обдаровує нас осягами, які з вдячністю приймає наш культурний світ.

Л. Буря

Зустріч із Елінорою Рузвелт

Статті, які написала п-ні Рузвелт про свою подорож до ССРСР, дали спонуку до окремого листа, що його звернула до неї Головна Управа Союзу Українок. У ньому Союз Українок Америки висловив бажання насвітлити певні сторінки життя в ССРСР, з'ясовані дуже привабливо у її статтях. У відповідь п-ні Рузвелт запропонувала зустріч.

Дня 18. березня прибули представниці Союзу Українок Америки до її помешкання в Менгеттені. Групою проводила містогорова п-ні Стефанія Пушкар, яка заступала відсутню п-ню О. Лотоцьку. У склад групи входили членки США, що підготували відповідні матеріали — п-ні Тетяна Горашенко, д-р Наталя Пазуняк і Олена Процюк та запрошені фахівці — д-р Роман Осінчук і проф. Сергій Крашенініков.

По короткому вступі, в якому п-ні Пушкар з'ясувала напрямні США, ціль відвідин та представила учасників групи, приступлено до теми. Про життя жінки в ССРСР говорила п-ні Олена Процюк. Торкнулася її затруднення на важкій праці і змалювала її навантажений будень. Д-р Роман Осінчук подав дані про суспільну й медичну опіку в ССРСР та її недоліки. П-ні Тетяна Горашенко з'ясувала напрям-

ні освіти в ССРСР та головне її лихо — викривлення душі дитини. Проф. Сергій Крашенініков розглянув національне питання в ССРСР в аспекті нищення національних культур, зокрема української. Про сільське господарство та його застій говорила п-ні Стефанія Пушкар, а релігійних переслідувань торкнулась у своєму слові д-р Наталя Пазуняк. До кожної ділянки був зладжений обширний письмений матеріал, що його учасники групи передали.

П-ні Рузвелт слідувала з зацікавленням за темами і перебивала їх частими запитаннями. Наприкінці подякувала за інформації та обіцяла використати їх при дальших студіях проблем ССРСР. По розмові, що тривала півтори години, попрощала привітно учасників української групи.

Куховарські зшитки

ОВОЧІ й ГОРОДИНА

Упорядкувала Н. Костецька

Ціна зшитка 60 ц.

Замовлення приймає:

Ukrainian National Women's
League of America, Inc.

909 N. Franklin St., Phila. 23, Pa.

НАШЕ ЖИТТЯ — КВІТЕНЬ, 1958

Приєднуємо членок

Окружна Рада Союзу Українок, округи Рочестер, на своєму Зізді, що відбувся недавно в Бофало в жовтні 1956 р. постановила в своїх резолюціях, що головним завданням її Відділів буде, між іншим, придбання якнайбільшої кількості членок для СУА.

Справа на перше око досить легка. Але як прийшлося реалізувати її, показалося зовсім щось інше. По-перше не всі членки можуть взятися за це діло, бо не всі одної вдачі, деякі несміливі, інші зражуються відмовами. Тому Окружна Рада на своєму засіданні поставила конкретну пропозицію: підшукати відважніших пань, які забрались би до справи так би сказати по-фаховому, отже знали б менш-більш ці особи, з якими мали б переговорити справу членства, знали б їхні зацікавлення, наставлення, і т. п., та доручити їм відвідати ці пані в їхніх таких домах. Бо як і де найкраще стрінути нашу жінку, коли не в її хаті, де можна спокійно і без поспіху поговорити про таку важну справу, як членство в СУА?

Задумали зробили. Підшукали такі пані, що їздять автами, в кожне авто посадили три пари пань, місто поділили на райони і на одній вулиці, за списком, пішло рівночасно дві, а то й три пари пань у відвідини до „майбутніх членок“. Озброєні у видання СУА, головню і обовязково(!) з журналом „Наше Життя“, та ще й з таким числом, що на ньому найбільш приваблива вишивка на останній сторінці, ми застукали до дверей.

Правду кажучи, не без хвилювання я стукала. Але потішала себе, що я не сама, бо разом зі мною „кована на всі чотири ноги“ союзяка. Я признавала, що думка добра й одинока, що зможе принести позитивні висліди, але мені хотілось, щоб це власне не я мусила брати в тому участь, а щоб це був хтось інший. Я боялась зустрітися з евентуальними несправедливими критичними висловами про працю нашого СУА, чи взагалі з якиминьбудь замітками щодо праці жінок у товариствах взагалі. Але всього цього я, Боже борони,

не наслідувалася голосно виявити нікому, навіть голові Окружної Ради, яка є моєю приятелькою. „Вже хай станеться, що має статися“, думаю, „одне певне, що ніхто мене не зість“

В кожній хаті ми починали те саме: що... „ось у Рочестері є два Відділи СУА, які працюють зі собою у повній гармонії вже 5 років, яку корисну роботу вони ведуть у допомозі для скитальців, дитячих садочків, скільки грошей зібрано для ЗУАДК, для НТШ, що нема в нас різниці віроісповідань, що співпраця зі всіми товариствами й організаціями в Рочестері якнайкраще налагодана“ Що „...наша Централь видає одинокий і найкращий журнал для жіноцтва в Америці, в якому є все, що цікавить українську жінку: і загальногромадські статті, і вісті з праці поодиноких відділів, і куховарська сторінка, і городництво, і дитяча сторінка, і вишивки“ (На доказ показуємо останню сторінку з вишивками.) Що „...ми віримо, що кожна свідомо українка напевне знайде годинку вільного часу на сходини один раз у місяць. Передплату на журнал ми зможемо таки ось зараз прийняти, і необовязково бути членом СУА, щоб могли передплачувати цей чудовий журнал“ (Це ми там, де бачили, що з членства нічого не вийде). Таке й тим подібне говорили ми в кожній хаті.

Треба признати, що я була мило розчарована. Зовсім непотрібно я хвилювалася, як нас зустрінуть наші пані. Не було хати, де б нас не зустрічали з приємною усмішкою. Не почули ми ніодного терпкого слова в сторону нашого товариства, ніодної замітки чи завваги щодо нашої праці. Всюди повне признання для праці наших Відділів, подив і захоплення журналом.

За одне післяобіддя ми обіхали лиш вісім хат, але із тих вісім пань, яких ми відвідали, ність стало нашими членками, а всі вісім передплатили „Наше Життя“

Ми переконалися, що наші жінки ще не зовсім збайдужніли. Вони тільки трохи відстали. Нові умовини життя, тяжка фізична праця і разом з тим велике вичер-

пання, не дають їй змоги знайти в себе ще стільки енергії, щоб стати членом жіночої організації. Щойно наше вияснення і вказання на те, що власне всі ми, що є членками нашого товариства, працюємо в таких же самих умовинах, бо всі ми більшістю тепер фабричні робітниця, які окрім фабричного станка маємо ще дім та рідню, а проте знаходимо ще час до часу вільну хвилинку, щоб вложити хоч малу цеголку в будову нашого громадського життя, дали їм змогу знайти знов віру в себе. Віру, яка дозволила їм включитися активно в громаду, до якої вони належать.

По скінченні нашої першої і другої поїздки ми переконалися, що ці поїздки мали надзвичайний успіх і що це одинокий правильний спосіб приєднування членів. Бо тільки вдома, при спокійній атмосфері, можна справу членства обговорити ясно і докладно. Очевидно, що за одну поїздку не можна обіхати багато хат, бо часто вони віддалені від себе далеко, і не в кожній хаті можна справу скоро поладнати, бо це залежить від балакучості чи наших пань, чи господині і т. ін. Але коли б хоч десятків зо два активніших пань, членок СУА, присвятило одне побіддя в неділю, за яке обіхали б нехай би тільки по пять хат, — то напевно вислід був би блискучий.

На жаль, зима не дозволила нам продовжувати цих поїздок. Але ми постановили продовжувати їх дальше, як тільки настане весна. Але тоді зорганізуємо більшу кількість авт, більшу кількість пань, щоб за дві-три неділі, заки ще пічнуться виїзди на „пікніки“, охопити всіх намічених пань членством у наших відділах СУА.

М. Приймак

Подаруйте „ДУХ ПОЛУМ'Я“ Лесі Українки до найближчої американської бібліотеки. Ця книжка освідомить світ про нашу культуру.

Посмертна згадка

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ.

24 Відділ США „Дочки України“ в Елизабеті діляться вісткою, що дня 25. лютого 1958 р. відійшла у вічність їх дорога членка **Марія Левчик**. Покійна народилась у селі Воля, пов. Сянік. До Америки приїхала 1900 р. Покійна Марія Левчик відзначалась великою любов'ю до Бога й свого народу, була жертвенною членкою та вірною матір'ю. Залишила горем прибуту родину, а саме сім дочок і одного сина.

Похорони тлінних останків відбулись дня 1. березня ц. р. з гр. катол. церкви Св. Володимира в Елизабеті. Членки Відділу взяли численну участь у парастасі й похоронах. Від управи Відділу голова п-ні Марія Процак, Катерина Шперун і Олександра Когут взяли участь у Службі Божій.

Спи, дорога Сестро, вічним, спокійним сном. Память про Тебе житиме вічно у наших серцях. Нехай вірна земля Вашингтона буде Тобі легкою!

Олександра Когут, секр.

ШИКАГО, ІЛЛ.

Померла довголітня членка 22 Відділу **Степанія Баран** з дому Дмишко, залишивши чоловіка й дві доньки. Походила вона з Глинян б. Львова; середню освіту закінчила в гімназії СС. Василіянок у Львові. Виїждувала з Європи в 1927 році, зразу до Канади, а в 1934 році переїхала до ЗДА.

Покійна була активною членкою різних жіночих товариств у нашому місті, а в нашій Відділі брала участь у всіх сходах і імпрезах. Її виступи були націховані розвагою і розумом. Жаль, що забракне тієї ввічливої і приємної жінки на наших сходах. Численна делегація нашого Відділу відпроварила її на місце вічного спочинку.

Вічна їй Память!

Д. Р.

СЕКРЕТАРКИ ВІДДІЛІВ! УВАГА!

П-ні **Надія Касянчук**, секретарка 34 Відділу в Коговзі здобула нам недавно тому 14 нових передплатниць Нашого Життя. Як гарно попрацювала вона у своєму Відділі й поза ним! Оцим складаємо їй сердечну подяку й прохаємо інших секретарок піти її слідами.

АДМІНІСТРАЦІЯ Н. Ж.

НОВІ ВИДАННЯ

Ольга Мак: Жаїра. Історичний роман із бразилійського життя. Перший том „В рабстві“ 1957. Накладом В-ва „Гомін України“. Обгортка роботи Б. Стебельського. Ст. 252. Ціна 2.50 дол.

Країни нашого поселення та їх історія починають поволі втискатись у нашу літературу. Дехто може й негодує на це, шукаючи в ній передусім рідних мотивів. Але не враховує того, що ці чужі обрії збагачують нас. Бо змальовує їх все ж таки український письменник і шукає в них відгуку на наші потреби і проблеми.

Так воно є й із „Жаїрою“ Молода індіанка **Жануарія** зросла в сім'ї своїх панів. Вона затратила почуття приналежності. Гордує своїми батьками, що живуть у „сензали“, бо її тягне до пишного побуту. Вона надіється на доброту й великодушність своїх панів і шукає кохання білого чоловіка. І коли врешті жорстоко обриваються її надії, тоді вона врешті схоплює всю нікчемність рабства і зважується на розпучливий крок: утечу.

Крізь усю книжку проходять ці міркування. Постаті колонізаторів, вперті й самопевні, торгують чужим життям і врожайною землею. Побут рабів проходить у важких умовах плянтацій. Подвиги духовників, що стараються внести християнські первні в цю сувору дійсність. Це все моменти з повісті, що передають барвне її тло. Важкий змаг, що проходить сьогодні й на нашій землі.

Як звичайно — авторка веде свою розповідь жваво, постаті й ситуації малює переконливо. Повість читає одним духом. Відчувається в ній щораз більший розмах творчості і треба побажати, щоб він зберігся і в дальших томах роману.

Л. Б.

Чи ви вже вирівняли передплату за „Наше Життя“?

ВЕСІЛЛЯ В СУА

Пані Олі Децик складаємо сердечні побажання з нагоди її вінчання з п. Семчишином.

П-ні Децик — це діяльна членка 22 Відділу США в Шикаго, з громадським виробленням, що вложила багато праці для т-ва й причинилася до його розвою та піднесення рівня. Як член управи кількома наворотами виконувала функції пресової референтки, як також радієвої. Її доповіді на радіопередачі нашого товариства, зокрема з виховної ділянки, були все дуже гарно й фахово опрацьовані і здобули їй загальне признание. Вправді останньо приватні справи не дозволяли їй брати такої активної участі в т-ві, однак сподіємося вкортці мати її знову між нами.

Бажаємо, щоб доля була їй ласкавою і принесла багато особистого щастя та успіхів у громадській роботі.

ПОДЯКА

Обеднання старших віком і хворих українців у Бельгії складає сердечну подяку редакції Нашого Життя за вислухання нашого прохання та висилку журналу. Кожне число справляє нашим членам, не тільки жінкам, але й чоловікам, велике вдоволення з огляду на дуже цікавий його зміст.

Ще раз сердечне Спасибі!

Ігнат Стахій, голова,

Марія Пшеничка, секретар.

ДО КОНКУРСУ ПАСОК

Деякі Відділи запитують, в який спосіб могли б їх членки навчитись пекти стародавню паску. Для цього найкраще послужить конкурс пасок. Треба притягнути до нього досвідчених господинь з-поміж членок Відділів. Конкурс може відбутись із нагоди свяченого Відділу чи парохії.

Найкраще спечені паски будуть відзначені, а їх господині напевне охотно поділяться своїм умінням із іншими членками.

Збірник для дітей

„ВЕСЕЛИЙ СТРУМОК“

Ціна 50 ц.

Замовляти в Централі СУА

По зустрічі з Елінорою Рузвелт

Дня 18. березня в домі п-ні Е. Рузвелт у Нью Йорку відбулась конференція, в якій за ініціативою й стараннями Союзу Українок Америки взяли участь інж. Стефанія Пушкар, як містоголова СУА і провідниця делегації, і пані — Тетяна Горашенко, др. Наталя Пазунок і Олена Процюк та панове — др. Роман Осінчук і проф. Сергій Крашенініков.

Спонуку до цієї зустрічі дали статті п-ні Рузвелт, що появились в американській пресі після її повороту з ССРСР. Свої спостереження вона опирала на приготованих для того показових установах у різних ділянках життя. Відгомін тих статей був дуже великий, особливо серед зорганізованого жіноцтва в СУА. Тому Управа СУА знайшла доцільним вяснити п-ні Рузвелт реакцію широких кругів та зясувати їй правдивий стан справ.

На перший погляд завдання зрозуміле й доволі просте. Та коли приступлено до реалізації його, виявились великі труднощі. Підшукання відповідних фахівців із різних ділянок життя, здобуття фактів і даних найновішого часу, а врешті добре опанування англійської мови — все це треба було сполучити. Тому підготовна праця була доволі трудна, а час обмежений. Та все таки Управа СУА вважала за вказане зробити все можливе, щоб у найскорішому часі відбути цю конференцію.

Значення п-ні Рузвелт у Злучених Державах Америки сьогодні всім відоме. Це є визначна громадська діячка, яка ще сьогодні відіграє провідну роль в Демократичній Партії, очолює різні організації та має великі звязки й на міжнародньому ґрунті. Її поставу пильно спостерігають, а її слова розважає й чужомовна преса.

По короткому вступному слові

п-ні Пушкар, яка пояснила ціль наради і представила учасників її, приступлено до поодиноких проблем. П-ні О. Процюк розказала про справжнє життя жінки й матері в ССРСР та її жахливе навантаження. Др. Р. Осінчук вказав на недоліки медичної опіки та нестачу ліків в ССРСР. П-ні Т. Горашенко розглянула ділянку освіти та її найбільше лихо — викривлення душі дитини. Проф. С. Крашенініков вказав на нищення національних культур на прикладі української. А др. Н. Пазунок пригадала про переслідування УАПЦ та української Католицької Церкви в Україні.

До кожної проблеми п-ні Рузвелт забирала слово, перебуваючи учасників конференції питаннями, чи розказуючи якісь свої спостереження. З зацікавленням вона прийняла письмові матеріали, що їх делегація привезла з собою. На кінці вона подякувала за відомості й обіцяла використати їх при своїх дальших студіях життя в ССРСР.

Оттак коротко зясовано спонуку й перебіг цієї зустрічі з передовою жінкою Америки. Та слід ще застановитись над іншими сторінками її.

Про життя і долю нашої Батьківщини інформують тепер цілий світ кремлівські можновладні. В їх дзеркалі виходять самі досягнення та „щасливе“ життя, тоді коли вони знищили її культурне життя, населення довели до крайного зубожіння, а провідний елемент запроторили у далекі табори Сибіру. Тому обовязком українців, що знайшлись в вільному світі — промовити в їх обороні. Треба докзати наглядним матеріалом фактичний стан та виявити перед вільним світом методи облуди, яких большевики вживають.

Найкращим речником може бути зорганізоване наше суспільство.

Союз Українок Америки гуртує наше жіноцтво в ЗДА і тому може й повинен виступати в таких справах. Видно, що з цим рахуються у західньому світі, бо п-ні Рузвелт радо погодилась на запропоновану конференцію. Це ще один доказ потреби й доцільности жіночих організацій. Коли за ними більш як тридцять літ праці, міцна, розгалужена підбудова та добре налаштовані звязки з американським світом, тоді вони є чинником, з яким завжди будуть числитись.

Виринає питання, чи завдання, яке взяв на себе Союз Українок Америки сповнено. Коли зважити, що намаганням СУА було в першу чергу знайти контакт із видатною людиною Америки та старатись у найбільш доступний спосіб переконати її фактами та передати якнайбільше доказового матеріалу про життя в ССРСР і в той спосіб звернути її увагу на розбіжність між офіційною пропагандою і дійсністю там, то це завдання сповнено. П-ні Рузвелт, яка цікавиться й надалі буде цікавитись життям ССРСР, над ними напевно застановиться.

Та цей крок СУА повинен також освідомити суспільству його обовязки. Ми повинні далі пильно слідкувати за матеріалами, які появляються. Намічений обмін культурних сил напевно приведе до нових спостережень із ССРСР. Та й узагалі зацікавлення проблемами ССРСР у західньому світі збільшується, а не меншає. Тут ми повинні реагувати добрими, обґрунтованими матеріалами, що давали б відразу відпір та насвітлювали справу з іншої сторони. Це вимагає великої уваги, солідної праці та добору відповідних людей. Але це є необхідне і про те мусимо пам'ятати.

Стефанія Пушкар

Для Енциклопедії Українознавства

У нашому громадському житті багато жінок виявилось своєю громадською працею чи певними осягами. Продовжуємо їх список, предложений Енциклопедії Українознавства. Розпочинаємо прізвища на букву Г.

Гаврисини Теодора, нар. 1912 у Канаді, активна в молодечих організаціях Манітоби, секретарка Централі Союзу Українок Канади в рр. 1948-54, добра бесідниця й реїтаторка.

Гаєвська Лідія, педагог-дошкільниця, інспекторка дитячих садків на еміграції в Німеччині, організаторка садівничок у 1947-49 р. там же, редактор дит. журналу „Сонечко“, голова стейтвові громадської організації Вікторії у рр. 1955-56, голова Організації Українців Австралії від 1956 р.

Галаган Ольга, нар. 1885, дружина Миколи Галагана, гром. діячка з Києва, член управи Укр. Жін. Нац. Ради, співзасновниця і член управи Укр. Союзу в Ізраїлі.

Галечко Софія (1891-1918), член управи Студ. Т-ва „Січ“ у Граці, по вибуху 1. світової війни вступила до УСС, де по вишколі добилась степеня хорунжого. Відзначилась у карпатських боях 1914-15. Згинула трагічно у хвилях Бистриці у 1918 р.

Галіп Евфрозина, голова Жіночої Громади в Чернівцях у рр. 1912-1920, організаторка виставок нар. мистецтва (у Відні, в Києві і т. д.).

Галичин Стефанія, нар. 1913, родом Перестюк, дружина Дмитра Галичина, співзасновниця Укр. Золотого Хреста і його голова в рр. 1938-40; в 1941 р. створила Самостійний Золотий Хрест із кількох відділів і його очолює.

Ганкевич Анна Марія (1884-1954), родом Левицька, дружина священика, розвинула в кількох селах широку громадську роботу, організуючи Рідну Школу, Союз Українок та підготовляла селян до виборів.

Гірняк Олександра, нар. 1885, родом Домбчевська, дружина Юліяна Гірняка, організаторка й управителька фабрики „Здоров'я“ у Львові в рр. 1910-1939.

Гладилович Павлина, вчителька, під час 1. світової війни очолюва-

ла групу медсестер в Українському Шпиталі при вул. Коперника. Медсестри цієї групи працювали потім для УГА.

Гладка Ірина, нар. 1911 р., правничка, голова Кооперативної Секції Союзу Українок у Львові, член управи кооп. „Жіноча Праця“ у Мюнхені в 1947 р., провадила кооперативну пропаганду серед жіноцтва, авторка книжки: „Як улаштувати свято кооператив“.

Із листів до редакції ЧИ НЕ ЗАВЕЛИКИЙ РОЗМАХ?

Прочитавши допис „Чому такі спогади?“ рішила я написати з того приводу кілька слів. Як і слід „молодшій генерації“, що привикла вже до поспішного життєвого темпа, авторка одним махом повалила всіх — авторок спогадів і редакцію і заціпила навіть за педестал, на якому ставляємо велику вчительку, К. Малицьку.

Передо мною розкладені всі числа „Н. Життя“ за 1957 р. Невже дійсно забагато присвятили їй місця? Пригадалась мені хвилинка, коли я в ч. 1, прочитала вістку про її смерть у статті Л. Бурчинської „Памяті великої вчительки“, де була її характеристика, як педагога, громадської діячки, письменниці, журналістки. Прийшло мені тоді на думку, що добре було б, якби й колишні учениці згадали про неї. Першою обізвалась Анна Франко-Ключко, і пригадалось мені, як то на ювілейному бенкеті у Львові, влаштованому в честь І. Франка, великий письменник вітав Константину Малицьку. Заявив, що він невимовно радий, що може на своєму ювілейному святі зложити слова признання й пошани тій, що все своє життя присвятила українській жіночій молоді. Зскрема радів, що й його дочка виховувалась у школі, керуваній її вмілою рукою. І ця власне дочка тепер згадала її ширим словом.

А потім дальші спогади її учениць різного віку. Кожна внесла щось свого для характеристики своєї вчительки. А найбільше дала таки „наша Софіяка.“ „Наша“ тому, що жили ми колись разом у дівочому інституті ім. кн. Оль-

ги, що його оснував Кружок ім. Ганни Барвінок. Душею того інституту була саме К. Малицька. Софіяка Гібайло, ворушка, непосидюща, дотепна і незвичайно здіна — була улюбленицею не лиш нас усіх, але й К. Малицької. І тому треба було, щоб вона написала спогади про цю свою вчительку.

Та коли авторка й досі не розуміє значення К. Малицької, тоді раджу нехай ще раз прочитає докладніш статтю Л. Бурчинської в ч. 1, 1957. Знайтемо тоді, що вона належала до тих „визначніших“, яких вона хоче пізнати. Що вона була одною чи не з визначніших. Впродовж пів століття була душею різних організаційних клітин культурно-освітнього і громадського життя. Відіграла визначну ролу в жіночому руху, що більше — спрямувала той рух у визвольну боротьбу українського народу. Свій літературний талант присвятила громадським справам, а головню дитячій літературі. Виховала два покоління жінок-українок і була дійсно Великою Вчителькою (писаною через два великі В).

Марія Остромира

ПІДГОТОВА ДО СТУДІЙНИХ ДНІВ М.М.М.

З початком червня у Парижі відбудуться Студійні Дні Світового Руху Матерей (М. М. М.). Їх гаслом є питання „Мати, куди ти прямуєш?“ В докладно розробленій програмі наświetлено ролі матері в сучасній době. Доповіді поділені на чотири цикли, в яких промовлятимуть визначні фахівці.

Світова Федерация Українських Жіночих Організацій, що є членом М.М.М. від 1950 р., висунула пропозицію обговорити під час Студійних Днів проблеми матері-емігрантки. Для цього встановлено окрему комісію з представниць народів з-поза залізної заслони.

Українську делегацію буде очолювати містоголово СФУЖО п-ні Ніна Коваленко. У склад делегації увійде п-ні Наталія Гладій, яка виголосила доповідь СФУЖО на конгресі М.М.М. у Брюсселі. Зв'язок із пресою буде завданням п-ні Люби Вітошинської, яка переведа „інтервю“ з головою М.М.М. п-нею Мансо.

НАШЕ ЖИТТЯ — КВІТЕНЬ, 1958

UKRAINIAN WOMAN

OUR ENGLISH COLUMN

Everyday Life of the Women in USSR

The Housing

The sore spot of the Soviet life is the housing problem. It is always considered to be transitory. Yet the situation that several families live in one apartment, and that some four families cook in one kitchen, has continued for forty years and the Soviet system had not been able to remedy this curse.

The daily "Radianska Ukraina" from October 15, 1956 reported of a dwelling minimum of nine square meters for a person. This is a government regulation, but in fact a person in USSR is not able to attain the possibility of utilizing more than five square meters of living space.

A joint household of two, three or four housekeepers in one kitchen is a frightful overburdening of the housewife. In such circumstances the food may not be properly prepared, nor the hygienic principles observed which require careful attending.

Purchasing of Food Articles

The purchasing of food articles in the government operated stores is hampered extremely. Only in major cities, like Leningrad, Moscow and Kiev the stores have adequate quantities of suitable articles. In other cities and towns the supplying is irregular, and therefore the Soviet newspapers are frequently printing reports on the shortage of various articles in the stores.

It is probable that the food stores where the party officials, and Soviet dignitaries in particular, are buying, are delivering the purchased articles to their homes. However, as we know from the reports of the visitors, the common people in USSR continue to wait in queues for their turn in front of food stores.

The daily Radianska Ukraina reported not long ago of the shortage and sometimes of real lack of vegetables in the cities (R. U., Sept. 27 and 29, 1956).

Absence of Electricity and Fuel

The Soviet newspapers are continually appealing to the populace to save electricity, not alone at homes but likewise in the industry where the workers are being urged to push the trolleys with their hands so as to save electricity.

On the want of fuel in the villages there was an article in the daily Radianska Ukraina of Kiev, in October 1956.

Eating in Restaurants and Ready Cooked Meals

Eating in restaurants is possible in USSR but solely for highly paid officials, specialists and party bosses, who are earning big salaries. Cheap eating places, however, are overcrowded so much that the Soviet press is full of complaints over slow service which then is no time saving for a working man or woman, as it is supposed to be.

Clothing

The same delineation that pertains to feeding of families, is likewise applicable to the clothing of them. There has been in USSR a noted shortage of suitable parts in the stores. Besides, the income of the Soviet worker is such that it may permit even like purchases to a very limited extent.

This comparison will illustrate the situation: In United States the worker is laboring 30 hours in order to buy a suit while in USSR it takes a worker to toil 239 hours for similar purchase. Also in U.S.A. one may buy a pair of shoes for 4 hours work, while in USSR for 61 hours work. (Data

from Ukrainian Review of the Institute for the Study of USSR, vol. 6, 1956).

The Care of Children

The care of children in USSR in overcrowded dwellings and with the wife overburdened with duties, is a serious problem.

The women of higher social strata possess special separate tenements and have household servants that are woefully underpaid. Having these servants at their disposal, they are able to distribute their double obligations. Yet the homekeeper and the mother at the same time of a worker, a worker herself, cannot avail herself such a help.

There are not sufficient day nurseries or kindergartens in USSR to meet the needs of working women. If only 87,000,000 of city population be considered, then the number of children would amount to 13 millions (15 percent), while the number of births in day nurseries and kindergartens is but 2,033,000, which means that 11 million children are outside the network of these institutions.

(Narodnoye Khozyaystvo USSR, Moscow 1956)

The above problems were discussed with Mrs. E. D. Roosevelt during our conference on March 18, 1958.

OUR LIFE

Edited by Editorial Board

Published by the Ukrainian

National Women's League

of America, Inc.

909 N. Franklin St.

Philadelphia 23, Pa.

Phone MA 7-7945

Easter Bazaar

On the occasion of Easter Holiday the UNWLA Branches are arranging bazaars which have won wide popularity. The event prepared by UNWLA Branch 28 of Newark, N. J., may serve as a model. In the March issue of "I O of o e d e l" is presented a detailed description how this is being done. Here let us just mention that the Section of Social Work of the Branch has been working for several months to get affair ready.

The Bazaar contains around 1,000 articles of diverse values. The Branch obtains them through donations or voluntary work of its members. These are various items of necessities of life as well as Easter eggs and Easter bread and cakes. The sale is conducted on one Sunday before Easter and it is usually completed in this one day.

A bazaar of another kind is being prepared by the UNWLA Branch 24 of Elizabeth, N. J. The members of this Branch are bak-

ing and selling Easter bread and cakes. The Ukrainian "babka" and cheese cake won there deserved distinction, so that Elizabethans are eager to buy them. At the same time there is an occasion to demonstrate Ukrainian Easter eggs designed by local Ukrainian ladies.

The idea of arranging such bazaars is spreading. Last year the District Council of UNWLA at Rochester, N. Y., conducted a similar bazaar selling embroideries and Easter eggs. The Branch 57 of Utica, N. Y., has been arranging such bazaars for several years. The Easter eggs and small ceramic articles the members of the Branch are offering for sale, have already become popular in town.

Thus the Easter Bazaars are growing to be a precious branch of activity of our members. Through such enterprise they demonstrate their skill to organize and have things done, as well as the artistic taste of the arranging group.

UKRAINIAN ARTIST OLENA KULCHITSKA IS 80

Olena Kulchitska, the prominent artist painter, who is now residing in Lviv, West Ukraine, has reached her 80th year. She is well known throughout Ukraine. After completing the Academy of Arts in Vienna, she devoted her life and work to Ukrainian art, and today she may be proud of her achievements.

Her talent was manifested in many directions. She liked to inclose her work into cycles, and hence she produced paintings of one subject in various distinctions. She proved a talented illustrator of books, particularly of books for children. She displayed considerable attention to Ukrainian folk art. Along with her sister Olga, who was her artistic adviser, she had been collecting and studying for long time Ukrainian native costumes. As a result she completed an album containing close to 200 types of native costumes.

The favorite branch of her work

was engraving. She has been perfect in this technique and has produced numerous illustrations, drawings, even portraits. Owing to this work she has gained great popularity and her illustrations have adorned many Ukrainian publications. Her other favorite technique has been painting in water colors. She has evolved many landscapes resplendent with sunshine and colors done in aqua relle. In 1955 there was published in Kiev an album of these aqua-relles dedicated to her sister.

The artistic editions in USSR have marked the anniversary of 80th birthday of Olena Kulchitska. The periodical "Zhovten" (October) carried a lengthy article on her artistic production.

EASTER BREAD AND CAKES

Easter bread and cakes has been traditional in Ukraine. The Ukrainian home keeper has been paying particular attention to this rarity since it is of unique significance not only, but it also re-

veals her advanced state of expertness.

In the middle of these sweet Easter delicacies is "paska" or "babka." This is a round bread of the best dough. "Paska" has ornamentations on top made of the same dough, while "babka" is uniform only its top being covered with icing.

The greatest mastery in making "paska" or "babka" is attributed to the quality of dough. This mastery has been through the years achieved by Ukrainian home-keepers. The fertile Ukrainian soil yielded ideal grain which likewise conduced to elaborate baking of Easter bread and cakes.

The following recipe for Easter cheese cake is from the cook-book by Savela Stechishin:

Easter Syrnyk

1 lb. dry cottage chesse
4 egg yolks
1 whole egg
salt

Press cottage cheese through a sieve. Beat the egg yolks and the whole egg together until very light and creamy. Combine with the cheese and beat well. Season to taste with salt. Spoon the mixture into a well-buttered baking dish. Bake in slow oven (300-325° Fahrenheit), for about 45 minutes, or until the mixture does not adhere to the blade of a knife inserted in the center. Chill thoroughly before serving. Serve in slices.

(Mrs. A. Michalenko,
Saskatoon, Sask.)

You will obtain best information

in the book

WOMAN OF UKRAINE

Price \$1.00

Order from

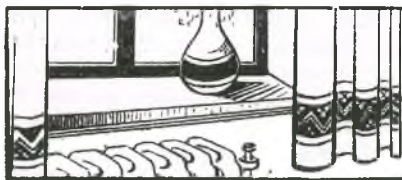
Ukrainian National Women's

League

909 N. Franklin St.

Philadelphia 23, Pa.

НАШЕ ЖИТТЯ — КВИТЕНЬ, 1958

У НАШІЙ ХАТІ

Наші стравописи

Уклад страв на цілий день є важливою проблемою. Відживляти раціонально нашу родину — це значить дати організмові всі потрібні складники. А тепер, коли жінка часто працює поза домом і тільки рештки свого часу віддає господарству, треба ще уважніш над тим застановитись. Бо з нехтування тих засад можуть виникнути поважні захворювання. Не без того, що прихатцем зорганізована віджива відбивається також на хатньому бюджеті.

Що достачають нам харчеві складники

- а) Вартість енергетичну, яку дають вуглеводани і товщі,
- б) Вартість білкову,
- в) Вартість мінеральну,
- г) Вартість вітамінову.

Правильна сполука тих вартостей рішає про уклад стравопису.

Спосіб життя

Велике значення має рід праці нашої родини. Фізична праця зуживає більше кальорій, умова праця менше. Тому працівник, що багато рухається, потребує більше висококальорійних страв.

При сидячому способі праці треба не тільки зменшити кальорії, але й додати якийсь чинник, що впливав би на травлення.

Брак енергетичної вартости відчуваємо в формі голоду. Недоживлення під оглядом білкової чи мінеральної вартости відбивається аж по якімсь часі. Але брак енергетичної вартости відчуваємо зараз — ми голодні. Тут приходить нам із допомогою городина.

У склад ярини входить, крім інших вартостей, також клітинник, що його організм не зуживає. Та він причинюється до хробачковового руху кишок, а даліше виповняє шлункову яму і ми насичуємося, не відчуваємо голоду. В цей спосіб забезпечуємось при сидячому способі життя від опасистости.

Цей спосіб життя не сприяє травленню і переміні матерії. Тому то треба включити в поживу певну кількість сирівок і квасів. Крім того утруднення травлення і переміні матерії викликає брак апетиту. Тому то треба звернути увагу на гарне подання страви, що психічно та нервово діє на виділювання шлункових соків.

Вік

Вік регулює кількість і якість поживи. В дитячому віці мусимо достачити організмові більшої кількості білка. Дорослий чоловік потребує менше білка, так само є з енергетичною і мінеральною вартістю. У старечому віці споживаємо страви легкокальорійні низької кальорійної вартости.

Пори року

Пора року має дуже великий вплив на наш стравопис. Зимні дні осени й зими вимагають страв вищекальорійних. Весною й у літі потребуємо меншої кальорійної вартости. В зимі смакує нам товсте, свиняче м'ясо, в літі заледве телятина.

Крім того багато рослинних продуктів має свої сезони, в яких овоч чи городина прибувають на ринок свіжі. Тому треба це використати і вживати тоді більшу їх кількість, тим більше, що наш організм може магазинувати деякі вітаміни і мінеральні соли.

Родинний бюджет

Передусім треба призначити певну кількість гроша на відживу і дійсно їх відложити. Не можемо накопувати харчі необмірковано, або що найгірше — брати їх на борг. Знаємо добре, принайменше в приближенні, наш дохід і можемо перемогти себе й не рушити гроша, призначеного на поживу.

Раціональний закуп харчів тісно зв'язаний із нашим стравопи-

сом. Тут треба дуже вміло господарити білком, щоб його вартість була задовільна, але не надмірна. Бо джерелом білковини може бути не лиш м'ясо, що є найдорожчим складником, але й інші білкові продукти, як яйця, сир.

Візьмім як приклад два стравописи уложені випадково, а потім поправлені.

1. Росіл із макараном
Росолове м'ясо
Картопля
Грибова підлива
Кусник сирника
2. Борщ із фасолею
Печеня теляча душена
Картопля, морква
Яблука в тісті

В обох стравописах забагато білкових страв (росолове м'ясо, росіл, теляча печеня, сир, яйця, гриби, фасоля). Через те вони й дорожчі, бо головне джерело білка тут оперте на м'ясі.

Поправлені стравописи:

1. Росіл із крупками (грисіком)
Макаран із капустою
Хріннова підлива
Яблука, запечені в тісті
2. Картопляна юшка
Налісники з росоловим м'ясом
Сирівка з капусти
Кусник сирника

Тут зменшена надмірна кількість білка з огляду дієтичного й ошадностевого. Замість двох мясив маємо одне, з якого частина увійшла в один обід (росіл), а частина до другого (росолове м'ясо). Запотребовання білка покриває не лиш м'ясо, але й яйця, сир та більша кількість різнородної городини. Отже як бачимо, вартість відживи піднеслася, її ціна зменшилась.

Н. К.

ВИРІВНЮЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

Примхи моди

1. „Сорочка і мішок“ — це провідні мотиви сьогоднішньої жіночої моди. Вони будуть домінувати весь весняний і літній сезони, як у денних так пляжових і вечірніх одягах.

Знавці і „творці“ моди твердять, „сорочка і мішок“ не вдержаться довго на горизонті, однак деякі оригінальні, цікаві версії, що будуть жінок прикрашувати, а не опоганювати, втримаються, мабуть, і надовше. Деякі креслярі моди впроваджують, побіч сорочки і мішка — мотиви туніки.

2. Коли коротка спідничка щораз більше закріплюється і здобуває собі популярність, креслярі моди звернули велику увагу на взуття. Крім завжди модних шкіряних та іршових мештів, появились на різних світових показах

ноші мешти полотняні, із матеріалу званого терітайн, атласові, брокатові — покриті штучними та правдивими перловими опилками, кольорові зі зморками, з кокардами, спряжками, блискучими каменями, з прикрасами із золотої шкіри, з різновидими каблучками.

3. Найславніший паризький „фізіономіст“ і експерт на полі косметики Франсуа — каже, що більшість жінок робить те, що не повинна. Пересічна жінка накладає багато ружу, вживає темний пудер і темну різку помадку до уст.

А це є зле. Дрібка ружу, легка пастелева помадка, пудер тієї ж краски, що й шкіра лица, уважливе підреслення очей — ось і секрет, щоб обличчя дістало лагідний, приємний вираз.

Віра Ке.

Як водиться?

Недавно тому чула я в нашому товаристві думку, що в нас на Великодні свята не запрошували гостей. Був тоді обов'язок відвідати свояків і знайомих, отже в кожній хаті на те приготувались. Кажуть, всі три дні свят був застелений стіл і частували, хто тільки прийшов.

Це гарний звичай, але хіба можна його тут примінити?

Молода господиня

Правду сказали Вам про цей давній звичай Великодніх свят. Свято Воскресення Христового було святом радості і в ті дні особливо вітались приятелі й знайомі. Тому наша гостинність, що є такою гарною прикметою нашого народу, проявлялась у найкращому виді — відвідували себе всі, щоб зустрітись і привітатись у цей великий день.

Празда, святкування в нас тривало три дні. Отже було доволі часу, щоб відвідати всіх. До того господиня завжди залишалась вдома, щоб прийняти гостей та їх бажання. В гості йшли тільки чоловіки й молодь. Які гарні спогади зв'язані з тими гостинами!

Тут воно трудно було б це до-

слівно перевести. Передусім не святкуємо вже три дні, а по друге живемо розкинено серед чужого оточення. Однак треба зберегти оцю дорогу нам засаду: на Великдень не запрошуємо гостей! Приходять самі з нагоди того великого свята, з приязни до нас, з охоти поділитись радісним почуттям... Оце власне цінимо в тому звичаю й хотіли б зберегти й тут, як гарний прояв нашої традиції.

Тітка Христина

З товариського життя СУА

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

40-ліття подружнього життя

Членки 42 Відділу вшанували свою касієрку п-ню Пелагію Малиновську гостиною і подарунком із нагоди її родинного ювілею.

Після зборів, на яких п-ні Марія Колтунок відчитала змістовний реферат про творчість Лесі Українки та з закінченням ділових справ, голова п-ні Марія Пащук запросила привітних залишитись на гостину з нагоди ювілею. При наскоро застелених столах членки склали побажання, п-ні Софія

Миць передала ювілянтці гарний коровай, а п-ні Милдред Гайдучок американський кейк із відповідними декораціями з нагоди 40-ліття. П-ні Марія Потучко подала до кави смачні тістечка, а пл. Анна Качмарчик і Євгенія Задорожна приготували решту буфету. П-ні Малиновська зложила 5 дол., а членки доложили до суми 13 дол., які призначено на пресовий фонд.

Геня

КРОПИВКА

Кропивка, ботанічна назва (Celastrus hybridus), тугешня „колеус“, належить до кімнатних квітів, які від давніх часів у нас пишались на вікнах не лиш по місточках, але й по селах. Декоративна вартість цієї рослини не її квіти, а пестре листя. Розвивається добре лиш там, де має повне сонце, її досить підливають та посаджена в добру землю. Розмножуємо з дрібненького насіння, що його висіваємо вже в лютому або з садженців у у серпні. Садженець кладемо під склянку у добру городову землю і по кількох днях дістає вже корінці.

Восени викидаємо старі рослини, розведені з насіння, а перезимовуємо лиш закорінені садженці. В травні висаджуємо ті садженці в пачки на балконах або вазонки на вікна. Через обтинання верхків змушуємо рослину куштитися. Тоді вона закриває цілий вазонку своїм різнокольоровим листям і дає гарну прикрасу цілого вікна.

Часто бачимо тут грядки з квітами обсажені кропивою, бо росте скоро, невисоко і є витривала. Розводиться тоді її з насіння, пікуючи один або й два рази. У вересні стинають відквітнені квіти, а листя зостається до морозу.

Роман Коцик

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

Дня 26. лютого зложила п-ні Ірина Сиротюк-Охримович 5 дол. на Фонд „Мати й Дитина“ замість квітів на могилу Еллі Зазуляк у Нью Орлінс, Луїзіана, Шире Спасибі!

Фонд „Мати й Дитина“

Українська ВИШИВКА

ВИШИВАНИЙ КОМПЛЕТ

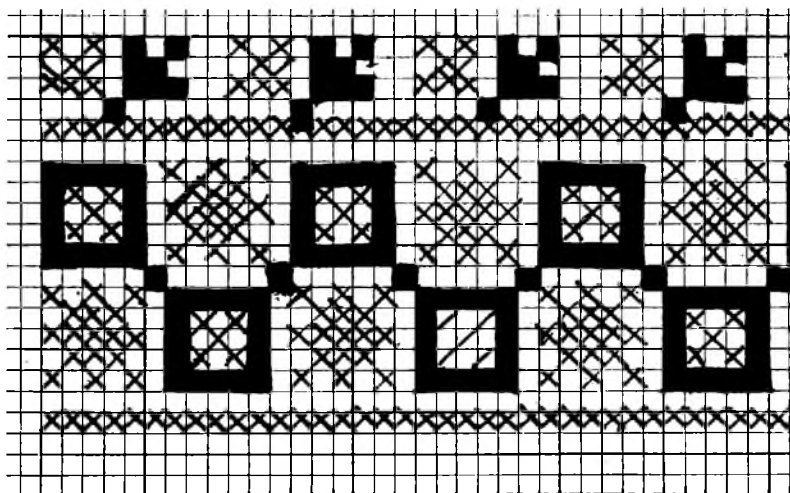
На Міжнародній Жіночій Виставці в Нью Йорку виведено ряд вишиваних моделей. Одним із них у вишиваний комплект на соняші і дні весни чи осени. Це помисл власність п-ні Марії Турко з Іжерзи Ситі, а вивела його п-ні Марійка Одуляк.

Матеріал — бежова панама або олотно. Суконка без рукавів, іріз чотирикутний, обведена узьким хрестиковим узором біля ірізу і на подолі. Жакетик сягає о стану. Комір-стоячок і краї жакетику обведені лиш вузьким взір-ем, а рукави прикрашені тим сам-им, що й суконка.

Замість пояса шнур, виплетений а пальцях із ниток у красці ви-

шивки. Такий самий шнур, дещо тонший, довкруги головки капелюха. До комплекту вишивана торбин-

ка. Одначе хто хоче, може дїбрати капелюх і торбинку у красці вишивки.

Хрестиковий взір

Тяглий взір у двох красках можна вишити в різних відтінках. Найкращий він у засадничих — чор-

ному й червоному (ч. 325). Але може бути в чорному й помідоровому (ч. 947), вишневому (ч. 814) і жовтому (ч. 742), синьому (ч. 517) і ржавому (ч. 920).

НОВІ ФОРМИ КЕРАМІКИ

Кооп. „Базар“ випродувала нові зразки дзбаночків, глечиків, сільничок. На світліні бачимо їх зразки:

1. Сільничка простої форми з цікавим рисунком, ціна за пару \$3.00
2. Дзбаночки з дзюбком, пригожі на квіти, високі

- на 4 інчі, з гарним рисунком, ціна \$2.40
3. Глечики на квіти, високі на 4 інчі, ціна \$2.40
- Ціна без коштів пересилки.

Замовляти в
Кооп. „Базар“ у Філадельфії
822-823 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.

Теляча печеня завивана

Потрібно:

- 4 ф. телятини
- 1 цитрина
- кілька пластинок бекону
- 3 ложки масла

М'ясо з чвертки (задньої ноги) теляти розкроїти вздовж і розбити на рівну пластинку. Скропити цитриновим соком, посолити, коли хто любить, то поперчити і розкинути в кількох місцях невеличкі кусники масла. Окрім того покласти кілька пластинок бекону. Потім тісно звинути у формі ковбаси і обв'язати ниткою. Зверху обмастити маслом і покласти до пательні. Нагріти піч на 350°, пекти чверть години. Потім обнизити до 300° і пекти півтори години, поливаючи маслом. Коли печеня готова, зняти шнурок і покроїти на тонкі скибки. Коли хочемо подати її холодною, тоді треба спечену приложити до шинкою, щоб прибрала форму.

Салата з капусти і моркви

Потрібно:

- 1 мала головка капусти
- кілька морквин
- 2 великі яблука
- 5 ложок майонезу
- 1 мала цибуля
- цитринового соку і соли до смаку

Пошаткувати капусту, посолити і лишити нехай постоїть пів години. Втерти на терці моркву і яблука. Покришити цибулю і спарити, щоб стратила гостроту. Вимішати все разом, заправити цитриновим соком і сіллю. Вкінці вимішати з майонезом. Подавати на листках зеленої салати.

Старосвітська бабка

Потрібно:

- 2 ф. муки
- 3 унції дріжджів
- ½ л. молока
- 20 жовтків
- 1 ф. цукру
- 1 ф. масла
- 2 унції солодких мигдалів

унції гірких мигдалів
ліска ванілі

- 1 унція помаранчевої шкірки
- 2 унції родзинків
- ½ ложочки соли

Зладити розчин із дріжджів, а саме розпустити їх у літньому молоці і лишити в теплі на чверть години. У міхчасі пересіяти муку до миски, зробити в ній заглибину і влити туди поволі дріжджі з молоком. Вимішати трохи з мукою і лишити розчин у теплі. Тепер приступити до дальших робіт. Стопити масло, поставити, нехай трохи прохолоне і злізати без осаду. Вбити жовтка так, щоб аж змішали. Коли розчин виросте вдвое і потріскає наверху, влити до нього вбиті жовтка, мішаючи поволі з мукою. Всыпать соли, потім цукру і замісити.

Коли тісто починає відставати від руки, тоді влити літне масло і місити далі, аж воно цілковито ввійде в тісто. Тоді всипати спарені і змелені мигдали, ванілію, помаранчеву шкірку і родзинки (обмиті і витерті стирочкою) і вимішати. Лишити тісто в теплому місці, прикрити, щоб росло. Тоді приготувати форми до печення, що їх треба вмастити і висипати булочкою. Коли тісто виросте, вложити до форм так, щоб тіста було лиш до половини. Коли його прибуде ¼ форми, помастити яйцем і вставити до печі. Піч треба вигріти на 300° і пекти чверть години. Потім підкрутити на 325° Разом пекти одну годину.

Сирник

Потрібно на коржик:

- 1 ф. муки
- 1 жовток
- 2½ ложки цукру
- 3 ложки сметани
- 1½ ложки масла

На масу:

- 1 ф. сира
- 4 яйця
- 1 ложка масла
- цукру
- 2 ложки тертої булки
- 1 ложка родзинок
- шкірка з цитрини

Замісити тісто, виложити до вимашеної форми. Окремо зладити масу: перемолоти на машинці свіжий сир, що повинен бути якомога сухий. Терти його в мисці із ложкою масла і вбивати по одному яйця. Додати цукор, а коли вже до-

бре втерте, шкірку з цитрини, родзинки, терту булку. Вимішати, виложити на тісто і пекти годину в добре вигрітій печі на 350° По чверть години прикрити зверху білим папером, щоб не прирум'явився.

За Л. Лучаківською

Кокосові горішки

Потрібно:

- 1 ф. цукру
- ¼ склянки води
- 6 унцій кокосового оріха

Цукор заварити з водою на густий соковик (сироп), щоб із ложки нитки тягнулись. Тоді додати мелений кокосовий оріх і мішати на вогні, аж маса стане суцільна. Тоді виробляти ложкою круглі орішки, класти на бляху, помашену маслом й лишити на ніч у теплі, щоб засохли.

Можна масу закрасити дрібною какао брунатно.

Помаранчевий торт

Потрібно:

- 2 помаранчі
- 2 цитрини
- цукру
- 6 унцій мигдалів
- тортовий андрут

На склищю:

- цукру
- сок із ½ помаранчі

Витиснути сок із помаранч і цитрин. Вкинути в нього цукор і поставити варити на соковик (сироп). Соковик повинен бути густий, але не надто, щоб ще міг прийняти дальші складники. Окремо зварити шкірку з помаранч, змінюючи воду 4—5 разів, щоб не була гірка. Перетерти через сито, вкинути в соковик і заварити кілька разів. Потім гаряче втирати в мисці на масу. Додати очищених, мелених мигдалів і добре вимішати. Помастити цим андрути.

Помаранчева склищя: Цукор заварити на густий соковик. Коли взяти його дрібку на ніж і подути, то з того повинна потягнутись нитка. Кажемо, що соковик зварений „до нитки“. Втерти його на помадку і розвести соком із пів помаранчі. Помастити цим торт.

Подає Євгенія Котис

Не забувайте відновити передплату для наших читачок — залишенців в Європі!

НАШИМ ДІТЯМ

ХОЧУ НА ВОЛЮ...

Любо, мило з вами, дітки,
А надворі — ще миліш...
Відчиніть дверцята клітки,
Хай і я дихну вільніш!

Бо надворі сонце грає,
Бо прийшла весна-красна:
Це ж вона весь світ вітає,
Це ж виспіває вона!

Йй назустріч полечу я
В золотаво-синю путь —
Аж де сонечко ночує,
Аж де праліси гудуть.

Сонце! Воле! Ясний світку!
Як же люблю вас вітати!...
Відчиніть! Не хочу клітки,
Хоч вона і золота!

О. Кобець

НЕСЛУХНЯНИЙ ПЕТРУСЬ

Мама каже: „Уважай!
Ти по стежечці гуляй,
А на грядку не ходи,
Ще багато там води!“

Та Петрусь на грядку йде
І Рябка туди веде.
І брудні обое дуже,
Як свинки ті у калюжі.

Г. Чо

Б. Ельзарт

ВЕСНЯНІ ВОДИ

Знялись ми з моря парою,
Ходили влітку хмарою,
Туманом восени,

А взимку опадали ми
Сніжинками пухнатими
На землю з вишини.

Тепер із гір долинами
У бистру річку линемо,
Нас море знову жде.

Струмуємо, дзюркочемо
І всім сказати хочемо, —
Весна, весна іде!

Переклала з англійського

Л. Петрушевська
Австралія.

ДО ЧОВНИКА

Човнику легенький, вже весна настала...
Більш не будеш плавати в маминім відрі.
Вже сніги розтали, по полях побігли
Жваві та веселі гомінкі струмки.
Завтра ми підемо в поле до струмочка,
Хвилька тебе швидко в річку понесе,
Потім з річки в море широкее, сине
Вітер буйний жваво вперед пожене.
Я хотів би, човнику, з тобою поплисти
Крізь широке море до тих берегів,
Де за морем синім мами Батьківщина
Україну милу бачити б хотів.
Виросу великим, капітаном стану,
Корабель у море сам я поведу!
І мамусю люблю, щоби не журилась,
Я до України із собою візьму.

Ніна Наркевич

ВІЗЬ МИ МЕНЕ, ВІТРЕ...

Як гай несподівано зашелестить,
Здригнувшись усім верховіттям,
Я знаю: це знову, це знову летить
Невтомний мандрівник той — вітер.

* * *

Візьми мене, вітре, з собою візьми, —
Ти в світі буваєш усюди;
Я хочу туди, де лихої зими
Нема, не було і не буде.

*

Візьми мене, вітре, на крильця свої
Із цього похмурого гаю;
Неси мене, вітре, в далекі краї,
Де сонечко спать не лягає;

* * *

Де ранішні роси-перлини ясні
На травах шовкових не тануть;
Де квіти пахучі, де квіти ясні
Цвітуть і ніколи не в'януть .

Я знаю: дороги туди не близькі,
Та вмієш ти прудко літати . . .
Я знаю: ти знаєш країни такі,
А я — дуже хочу їх знати! . .

О. Кобець

ШПАКІВНЯ

Тук, тук молоток,
Робимо шпаківню,
В гості ми ждемо пташок
Весняних із півдня.

Дай, дай мотузок,
Хатку цю пташину
Ми прив'яжем на дубок,
На рясну вершину.

Кар, кар, ну й дімок! —
Проказала гава, —
У такому я діток
Вивела б на славу.

Переклала

Л. Петрушевська
Австралія.

Страсний Четвер

Сьогодні з самого ранку мама
прибирала гарно всі кімнати, при-
готувала для всіх чисту білизну,
взуття та одягу, викупала всіх ді-
тей та й сама помилася. На кухні
теж було вже чисто, лиш допіка-
лися в печі ковбаси, мясо, що при-

готувала мама на Великдень. В
кутку на столі красувались румя-
ні, запашні папушижки та блиску-
ча полив'яна миска, повна гарних
писанок. В домі була врочиста ти-
ша.

Прийшла бабуся допомагати ма-

мі закінчити роботу, але говорили вони дуже тихо. Малій Галинці надокучила тиша й вона почала голосну пісеньку, але бабуся серйозно спинила її:

— Тихше, Галю, хіба ти не знаєш, що сьогодні „чистий четвер“? — сказала вона.

— Та я знаю, бабуся, затихла дівчинка. Потім вона запитала:

— Чому цей четвер звуть чистим?

— Ось бачиш, дитинко, скоро Великдень, велике свято, то до нього люди готуються задовго, бо хочуть бути найкращими в цей день. Вони й хати прибирають гарно, чисто, самі миються, чисто вдягаються та стараються бути найлагіднішими, найдобрішими в ці дні. Коли ми закінчимо роботу, то підемо з мамою до церкви на Страсті, слухати, як пан-отець буде читати Євангелію про муки, страждання та смерть Ісуса Христа.

— Бабусю, я велика вже, візьміть мене з собою. Я теж хочу слухати Євангеліє.

— Добре, погодилася бабуся. — Тільки пам'ятай, Служба довга й треба при читанні світити свічку, а після останнього Євангелія вже не гасити її, а таки запалену віднести додому. Ця свічечка четвергова допомагає цілий рік, як її засвітити, коли хтось тяжко хворіє.

— Візьміть мене до церкви, я буду чемна, візьміть, обіцяє Галинка.

Трудно було їй дочекатися вечора. Нарешті час прийшов. Всі зібралися в дворі мовчазні, врочисті, в чистій святочній одежі та пішли разом до церкви. Там було напів темно. Тільки блимали зелені та червоні вогники лампадок біля ікон та горіли свічки коло хреста, що стояв посеред церкви, повитий чорною стрічкою. Людей було дуже багато, кожний тримав у руці свічку. Бабуся купила собі й дітям теж по великій свічці. Почалася відправа. Жалісно, сумно співав хор, а пан-отець читав Євангеліє. Галинка й раніше знала все про страждання Христа, але тут, у церкві слова Євангелії ще більше зворушували її. Набігали на очі сльозки. Дивилася Галинка на хрест, на розп'ятого Христа, на

на дуже втішилася, коли нарешті вони з бабусяю дійшли до дому та її свічка не погасла. Бабуся віднесла всі свічечки до ікони та під нею поклала їх на полицку.

Ну, а тепер підемо спати. Вже недозво зосталося нам до Великодня — два дні. Вони проминуть скоро, а тоді почуємо „Христос Воскрес“, сказала бабуся, перехрестила та поцілувала Галинку. І так стало тихо, спокійно на душі у дівчинки. Вона знала, що через два дні буде веселе, гарне свято, а сумне все минеться, бо в ньому будуть згадувати про перемогу Правди й Любови, за яку вмирав Христос. З такою радісною думкою дівчинка заснула й увісні бачила Янгола серед чудових білосніжних лілей.

Н. Наркевич
Квітень, 1958 р.

Галинка дуже втішилася, що її свічка не погасла.

Наближається Свято **Воскресення Христового**. З увагою й набожністю приготується до того українська родина. Так само дбайливо готуються до того Відділи Союзу Українок Америки. Бо ж треба обіднатись у ширшому гурті, щоб спільно зісти свячене яечко та сказати собі „Христос Воскрес!“.

* * *

Настала пора виставок і показів писання **писанок**. Ними дуже цікавиться американська публіка й тому їх охоче переводять бібліотеки, школи й жіночі організації. Це добра нагода познайомити людей із давньою культурою нашого народу.

* * *

Відділи підготовляють Свячене у своєму крузі або разом із громадою. Як добре було б отримати це з **конкурсом пасок!** У місцевості напевно знайдуться досвідчені господині, що пам'ятають паску зі своєї околиці. Як гарно було б показати це обрядове печиво всій громаді або гостям-чужинцям!

* * *

Свята Жінки-Героїні пройшли в усіх наших великих центрах дуже успішно. Перевели їх також і малі Відділи в меншому розмірі. Це доказ, що жертвенний шлях української жінки знаходить пошану і зрозуміння. І Свято Жінки-Героїні стає в нас загально-громадським, національним святом.

* * *

Як уже подано в фінансовому обіжнику, Гол. Управа рішила розпочати кампанію за **спаленням моргеджу Дому США** на найближчій Конвенції. В тій цілі видала цеголки вартості 1 дол., які розсилає Відділам до розпродажі. Прохаємо уважно прочитати пояснення до цієї кампанії та познайомити членство з його ціллю.

* * *

Кампанія приєднання членок, яку ведемо в честь 500 погибших, знайшла цікавий вияв. У цьому числі Окружна Рада в Рочестері подає спосіб, яким досягає всіх українських жінок у своєму місті. Чи не варто б застановитись над тим способом усюди?

* * *

На сходинах треба пригадувати членкам обов'язок **передплати Нашого Життя**. Багато членок ще не виконало цього. Тим позбавляють себе ще одного зв'язку з організацією та корисних відомостей у щоденному житті.

ЦЕНТРАЛЯ ОДЕРЖАЛА			
від 26 лютого до 25 березня, 1958	68 Сиракюз	15.00	5.00
Річна вкладка і Організаційний Фонд:	69 Лорейн	25.00	5.00
	70 Пассейк	20.00	---

Фонд Централі:			
Від.	1 Нью Йорк	20.00	5.00
	3 Нью Йорк	20.00	5.00
	6 Рочестер	20.00	5.00
	7 Акрон	20.00	5.00
	8 Бронкс	20.00	5.00
	21 Бруклін	20.00	5.00
	25 Клівленд	20.00	5.00
	27 Питсбург	20.00	---
	39 Милвил	20.00	5.00
	57 Ютика	20.00	5.00
Від.	1 Нью Йорк	38.00	
	3 Нью Йорк	41.00	
	8 Бронкс	27.00	
	21 Бруклін	71.00	
	27 Питсбург	27.00	
	37 Детройт	15.00	
	46 Філадельфія	50.00	
	55 Лос Анджелес	19.00	
	57 Ютика	32.00	
	68 Сиракюз	34.00	

Вкладка до СФУЖО:

Від.	1 Нью Йорк	5.00
	3 Нью Йорк	6.15
	8 Бронкс	4.05
	21 Бруклін	10.90
	37 Детройт	3.00
	46 Філадельфія	7.50
	55 Лос Анджелес	2.85
	57 Ютика	5.00
	68 Сиракюз	5.10

Фонд Резервовий:

Від.	1 Нью Йорк	10.00
	3 Нью Йорк	10.00
	6 Рочестер	10.00
	8 Бронкс	10.00
	46 Філадельфія	20.00
	68 Сиракюз	10.00

Фонд Конвенційний:

Від.	1 Нью Йорк	5.00
	6 Рочестер	5.00
	8 Бронкс	10.00
	68 Сиракюз	5.00

На Дім США:

Від.	37 Детройт	15.00

На „Фонд 500“:

Від.	22 Шикаго	50.00
„	70 Пассейк	20.00
Окр.	Рада США, Клівленд	35.25

Фонд „Мати й Дитина“:

Від.	1 Нью Йорк	45.00
	11 Трентон	20.00
	19 Амстердам	33.00
	20 Філадельфія	40.00
	21 Бруклін	25.00
	22 Шикаго	90.00
	47 Рочестер	31.00
	57 Ютика	30.00
	64 Нью Йорк	250.00
	66 Нью Гейвен	44.00
„	69 Лорейн	120.00

Ірина Сиротюк-Охримович, Деквін, Арк., замість квітів на могилу бл. п. Еллі Зазуляк, Нью Орлінс	5.00

Пресовий Фонд Н. Ж.:

Від.	1 Нью Йорк	25.00
	7 Акрон (щедрівка)	10.00
	8 Бронкс	10.00
	21 Бруклін	25.00
	22 Шикаго (збірка)	25.00
	25 Клівленд	10.00
	27 Питсбург	3.00
	30 Клівленд	15.00
	33 Клівленд	20.00
	38 Ленсінг	10.00
	39 Милвил	5.00
	55 Лос Анджелес	5.00
„	68 Сиракюз	5.00

З подякою,
А. Кульчицька, фін. секр.
Анна Сивуляк, касієр

ДІТРОЙТ, МИШ.

У поклоні героїням

Відділи СУА, зеднані в Окружній Раді СУА в Дітройті, склали в пошані поклон жінкам-героїням святочною імпрезою.

Імпрезу попереджували великі зусилля членок Окр. Ради та комітету самого святкування. Треба було дбайливо підібрати програму та виконавців. Хоча в нашому місті багато талановитих жінок, але різний час їхньої заробіткової праці створює непередбачені труднощі. Однак ми стояли на становищі, що імпрезу мусимо поставити на належно високому рівні, як впрочім були всі дотеперішні імпрези Окр. Ради. Власне тому діловий комітет, що на його чолі стояла голова п-ні Оксана Омецінська, приклав велику увагу, щоб святкування було поважне й змістове.

І так у дні 22. лютого 1958 р. парох о. др. Кнап відправив по полудні панахиду за душі героїнь, у церкві Неп. Зачаття Пречистої Діви Марії. Виголосив теж проповідь на тему посвяти героїнь для слушної справи — будови Української Державности. Відмітив самопосвяту українських жінок-матерей, які приводять і виховують цілі покоління жертвенних борців за волю.

В панахиді взяли участь Відділи СУА зі своїми прапорами. Приємно було бачити теж 10 Курнів пластунок ім. Ольги Кобилянської з прапором і на імпрезі, яка відбулася по панахиді. Приязність їх, давала почуття, що за нами слідує наших доні й внучки, що наша праця буде мати своїх послідовників. Це дає силу і підбадьорює до діл.

В просторій і заповненій залі української католицької школи імпреза почалась гимном СУА, який відспівали членки 23 Відділу під управою пана Орлика. Гарний почин працюючих членок того ж Відділу, а саме зорганізування хору, треба повітати тим більше, що між членками хору бачили ми пань у старшому віці.

Голова Окр. Ради відкрила святкування, в ядерній формі підчеркуючи героїку української жінки. Яке рельєфно виступає вона у 40-ліття збройного чину! Бо хто ж виховував і виховує оці покоління українських воїнів за слушну справу, як не українська жінка-мати? Це саме й сказала в своєму слові на тему „Духовість української жінки“ п-ні Ірина Торансе, членка 58 молодечого Відділу СУА. Народжена тут, в Америці, говорила по-англійськи. З гордістю ствердила своє українське походження і приналежність до героїського народу. Головну доповідь читала п-ні Олена Климишин, яка з відомою прецизністю опрацювала її подрбно. Перед нашою увагою пересувались величкі постаті жінок-героїнь княжої й гетьманської України, почерез героїство і жертви визвольно-підпільних змагань 1917-39 років, та новіших часів, які ореол мучеництва покляли на голови фізично слабих жінок.

До першої частини програми долучились виступи п-ни Рути Якимів, скрипальки, учениці проф. Лепкого, та відомої і славної співачки п-ні В. Максимович. Перша, молода адептка скрипкової музики, дала нам насолоду в добре й мило виконаних творах Шуберта (Сонатіна) і Боема (Сарабанда). Очевидно, учениці проф. Лепкого так власне мусить грати. Приємно було, що і сам проф. Лепкий був на імпрезі. Видно, що жертвенно працює над своїми учнями. Акомпанювала все жертвенна і працююча п-ні проф. Решетилівич.

П-ні Максимович виявила нам вповні свій Богом даний талант. Я вперше вчула її й жалю, що це сталося так пізно. Співачка знана і належно оцінена, з небуденною глибиною голосу. Проспівала Барвінського сильне „Ой, поля ви, поля“, Людкевича „Спи, дитинко“ та думу з поеми „Невольник“ Гайворонського. Проф. Борис Максимович своїм милим і певним ударом клявіатури доповнював чар пісень. Обі солістки за спонтанні оплески нагороджували нас надатками. Окр. Рада СУА оцим

складає обом паням ширу подяку за їх виступ.

Друга частина імпрези дала сильну і повну переживань героїську картину. Це був монтаж, що його зипрацювала драм. артистка п-ні Бранка Кривуцька, за творами: Т. Шевченка, І. Франка, Лесі Українки, Б. Лепкого, О. Теліги та П. Карпенка-Кривиниці. Заголовок того монтажу був „Де не лилися сльози жіночі“ Акцію вела сама п-ні Кривуцька.

По піднесенні завсі здавалось, що дух завмер у присутніх. На сцені дієві особи: княгиня Ярославна (п-ні Легета), Маруся Богуславка (п-на Годів Х.), мати-Українка (п-ні Прийма), Ольга Басараб (п-на Юрків Г.) та Олена Теліга (п-на Карпів Т.). Усі вони мали відповідний до-історії їх мученицького шляху костюми, як рівнож допасована була й декорація. Цілість повязана майстерно насвітлюванням дії часу, яке вела п-ні Кривуцька. Давала поважний настрій, який публіка виявила, вислуховуючи її дуже уважно й спокійно. Час від часу тільки було чути приспінені віддики, біль вражливих і чуттєвих людей, зокрема молоді. Це свідчить, що як дати молоді щось добре й сильне, вона вмє реагувати. П-ні Кривуцька, випрацювавши зміло і помистецькі монтаж, викликала глибокі переживання. Окрему увагу звертала високомистецька її деклямація в ролі „ведучої“. Було б добре, якщо б цей монтаж появився друком, щоб ним могли користуватися інші Відділи СУА. Супровід бандури знаного громадянина й бандуриста п. Гончаренка доповнював чар слова. Сцену художньо оформив п. Едвард Козак, цінений наш ЕКО.

Імпреза була вповні вдала, а найголовніше не перевантажена, і ми розходились з почуттям гордості, що жіноцтво вмє показати громадянству свою солідну працю.

Дарія Бойчук

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Річні Збори 1 Відділу

Дня 15. грудня численно зішлись членки в Демократичному Клубі. Голова Відділу п-ні К. Пелешок відкрила збори молитвою, привітала всіх присутніх і однохвилинною мовчанкою вшанувала

память тих, що відійшли від нас у вічність. До переведення зборів вибрано президію, до якої ввійшли пп. Марія Головей, як голова, і Павлина Смеречинська, як секретарка.

По відчитанні протоколу з попередніх зборів, приступлено до звітів Управи. У звіті голови ми почули про активну працю у 1957 році. Відділ скріпив себе внутрішньо 6-ма новими членками, співпрацював із місцевими організаціями і Відділами СУА. Відбуто десять сходин, на яких відчитано обіжники з Централі, кореспонденцію, обговорювано біжучі справи як теж намічувано плян праці на майбутнє. Членки брали активну участь у спільній забаві СУА, стали референтками Окр. Ради, брали участь у збірках, організованих Об'єднаним Комітетом. Але найбільш активний був наш Відділ у Міжнародній Жіночій Виставці, де крім голови п-ні К. Пелешок, головні референтури очолювали наші членки, а саме пп.: М. Макарушка — у господарській, І. Бенцаль — в організаційній, Л. Котлярчук — у фінансовій, М. Головей — у програмовій, М. Стефанів, як референтка преси і пропаганди. Крім цього були ще наші членки допоміжними в комісіях і майже кожна членка брала участь у продажі білетів. Продано 360 білетів і 20 книжок і це дало суму 200 дол., які передано до Комітету Виставки. А Відділ придбав 54 дол. чистого проценту.

Фінансовий звіт подавала п-ні Н. Мітрінга. Приходи в минулому році виносили 747 дол. 17 ц., а розходи 481 дол. 58 ц. Вирівняно усі зобов'язання, сплачено меморіал на школу св. Юрія в сумі 400 дол., підвищено патронат на дитячий садок в Ерлянгені (Німеччина) на суму 15 дол. місячні. Фонди на ту ціль здобуто збірковими листами і добровільними жертвами членок Відділу. Загально зібрано 151 дол. 15 ц. Крім того Відділ пожертвував ще на такі цілі: на пресовий фонд „Наше Життя“ 59 дол., на вкладки до інших організацій — 30 дол., на посвячення угольного каменя і меморіал 60 дол., ювілеї і свята Відділів 47.10 дол.

По звітах контрольна комісія поставила внесок на абсолюторію. Потім приступлено до вибору но-

вої управи, до якої ввійшли: пп. Катерина Пелешок, голова, Марія Головей, містогорова, Ярослава Сулжинська, рек. секретарка, Олена Гой, кор. секретарка, Наталія Мітрінга — скарбничка, Лідія Котлярчук, референтка преси і культури, Марія Савицька, референтка суспільної опіки, Ольга Сливка, організаційна референтка, Марія Сирота, господарська референтка.

До контрольної комісії ввійшли: пп. Іванна Бенцаль, Марія Шкамбара, Софія Теслюк.

Почесними членками Відділу є пп. Катерина Дроздик, Марія Чарнецька і Пелагія Дерех.

На порозі Нового Року, включаючись у акцію Фонду 500, Відділ рішив піднести меморіал на школу св. Юрія на суму 500 дол. Після Вибору нової управи голова п-ні К. Пелешок подякувала усім членкам за довіря і запросила усіх до смачної перекуски, де серед товариської гутірки в родинній атмосфері обговорювано плян праці на майбутній рік. Найближчою імпрезою Відділу має бути „Просфора“, дня 26. січня.

Ярослава Сулжинська, рек секр.

Річні збори 4 Відділу

Збори відкрила дня 13. січня голова 4 Відділу п-ні Анна Кізіма й попрохала до переведення зборів почесну голову п-ню Емілію Корнат. До секретарювання покликано п-ню Софію Серафін. Збори почато спільною молитвою, після якої всі встали і однохвилинною мовчанкою вшанували пам'ять членок Відділу, що відійшли від нас на вічний відпочинок.

Голова зборів привітала учасниць, зокрема відпоручницю Централі, містоголову п-ню Катерину Пелешок, і перейшла до ведення зборів. Протокол останніх річних зборів, що його перечитала секретарка п-ні Серафін, одноголосно прийнято і зразу приступлено до звітування Управи. Голова Відділу п-ні Кізіма зложила звітومлення з праці, переведеної 4 Відділом за минулий рік.

Відділ улаштував власними силами свячене, свято св. Миколая і підготував чотири чайні вечори. На одному з них членки перевели вигравку вишиваної подушки, яку подарувала п-ні Анна Йосек, дохід

із якої був призначений на „Фонд Пятсот“. Відділ бере активну участь у всіх святах, улаштовуваних Окружною Радою Відділів СУА у Нью Йорку, як також у Міжнародній Виставці, в Окружному Зізді й усіх сходах Окружної Ради, як також у спільній забаві, влаштованій Відділами Нью Йорку. Як член Об'єданого Комітету, Відділ через представницю брав участь у різних сходах та святах. Відділ відбував щомісячні сядини, на яких відчитувано обіжники Централі та іншу кореспонденцію.

Дальше звітували члени Управи: містогорова п-ні Евдокія Ликтей, секретарка п-ні Софія Серафін, кор. секретарка п-ні Марія Чума, фін. секретарка п-ні Таня Сиротюк, суспільна опіка пп. Анна Колтон і Марія Стасюк, господарська п-ні Юлія Пішак.

Звіт касієрки п-ні Кароліни Барщевської показав фінансовий стан Відділу: Приходи за 1957 р. були 533.79 дол., а розходи 539.66 дол. По оплаті всіх зобов'язань до Централі, Відділ зложив пожертви: на будову української католицької школи св. Юра 400 дол., на пресовий фонд „Н. Життя“ 25 дол., на ЗУАДК 10 дол., до Об'єданого Комітету 5 дол.

По звітах, на пропозицію Контр. Комісії, в складі пп. Катерини Стефанович, Іванни Плашовецької, Катерини Шпуляк, уділено управі абсолюторію одноголосно. Управа на рік 1958 вибрана в такому складі: голова — п-ні Анна Кізіма, містогорова — п-ні Евдокія Ликтей, рек. секретарка — п-ні Софія Серафін, кор. секретарка — п-ні Юлія Федорович, фін. секретарка — п-ні Таня Сиротюк, касієрка — п-ні Кароліна Барщевська, госп. реф. — п-ні Юлія Пішак, суспільна опіка — п-ні Анна Колтон і п-ні Марія Стасюк, делегатки до Окр. Ради пп. Анна Колтон і Іванна Бенцаль, делегатка до Об'єданого Комітету — п-ні Іванна Бенцаль, лідер Демократичного Клубу — п-ні Іванна Бенцаль. Контрольна Комісія — пп. Катерина Стефанович, Іванна Плашовецька і Агнес Ярема.

Містогорова Гол. Управи п-ні Кат. Пелешок висловила членкам велике признання за їх успішну працю та закликала розгорнути ще ширшу діяльність на суспіль-

ній ниві, бо час, в якому живемо, вимагає ще більшої активності.

Збори закінчилися теплою товариською зустріччю при смачній перекусці. Так річні збори ввели 4 Відділ СУА в новий рік праці. Хай Бог дасть, щоб ця праця була успішною!

Софія Серафін, рек. секр.

АКРОН, ОГАЙО

Звіт із праці 7 Відділу

Як кожного року, так і цього Відділ перевів річні збори, які відкрила молитвою п-ні М. Пулк. Секретарка зложила звіт із праці в 1957 р. Книжки секретарки й касієрки контр. комісія знайшла в порядку. Голова Відділу пригадала заклик Централі у справі приєднання нових членок в імя 500 погиблих.

Вже на слідуєчих зборах прибуло 7 нових членок, що відразу станули до помочі у праці Відділу, а саме пішли разом із старшими членками шедрувати. Зібрану суму розділено, як слідує: 20 дол. на сиротинець у Філадельфії, 10 дол. на прес. фонд Нашого Життя.

Наш Відділ брав участь в заснуванні Окр. Ради у Клівленді, де вислав своїх представниць. Нажаль не міг взяти участі в християнстві нового Відділу СУА в Лорейні, але щиро його привітав.

П. Галамай, секр.

БРОНКС, Н. Й.

Ювілей 8 Відділу

Дня 8. грудня 1958 р. у Церкві св. Покрови відправлено Богослуження за здоров'я членок і пастири на померших членок. О 5-ій по полудні розпочалось свято. Всі членки Відділу засіли за столами, завітчані китичками. На них заслужили собі довгою, 30-літньою працею в Відділі. Гості, що прибули здалека і зблизька, засіли теж при столах, разом около 200 осіб. А при головному столі голова Централі п-ні Олена Лотоцька. Коли вона ввійшла на залу, привітала її оваційно всі присутні. Бо це прибула основниця Союзу Українок Америки, що промостила нам дорогу, по якій сьогодні йдемо. Багато членок, що разом із нею здобували це для СУА, сьогодні вже покійні. Та за них

шлемо молитви до Господа Бога, за їх добрі діла на землі.

Біля п-ні О. Лотоцької при головному столі засів наш парох о. Сюттик, містоголова СУА п-ні Катерина Пелешок, голова Окр. Ради п-ні Іванна Бенцаль і інші уряднички. Свято відкрила голова Відділу п-ні Анна Свенсон.

Привітала представниць Централі, голов Відділів, делегаток і гостей та всіх членок 8 Відділу і попрохала о. пароха провести молитву. Потім п-на Ярослава Коростіль відспівала американський гимн, а голова передала провід свята п-ні Еві Хомів. П-ні Хомів попрохала гостей до обіду.

По обіді почалась програма, що складалася з таких точок: Спів п-ни Я. Коростіль (Наша Бабуна) при супроводі п-ні Л. Суходолів, доповідь п-ні Єви Корпало, яка відчитала історію 8 Відділу. Хоч переживали ми тяжкі часи внаслідок депресії, членки відізнали у далекі стейти, проте Відділ не заломився. Членки не тратили надії, а давали різні підприємства, щоб таким способом придбати фонди на різні народні цілі. Тепер маємо між собою ще чотири членки з-поміж тих, що започаткували Відділ. На цьому бенкеті признано їх почесними. Ось їх прізвища: пп. Марія Гілета, Апольонія Дзюма, Анна Морозович і Франка Турянська. Фінанси Відділу представляються, як слідує: 12.958.05 дол. приходу, а 11.674.52 дол. розходу за 30 літ.

Зчерги промовляла голова Централі п-ні Олена Лотоцька. Зложила привіт і висказала свою гордість з приводу звіту 8 Відділу. Він малий числом своїх членок, але великий своєю працею. Щіри серця членок і їх гарячий патріотизм — це найбільша цінність, якої не можна нічим заступити. Тішиться тим, що прибули також чоловіки членок. Видно, що розуміють їх роботу та піддержують її. Честь їм!

Слідували дальші точки програми. П-на Анна Марія Криклива відіграла дві пісні на гармонії, а п-на Мелася Цегельська віддеклямувала вірш „Зійшлись усі бабуся“.

Привіт зложила містоголова Централі п-ні Катерина Пелешок, яка була рівночасно делегаткою від Об'єднаного Комітету м. Нью Йорку. П-ні Іванна Бенцаль при-

вітала Відділ від Окр. Ради СУА. Слідували привіти голов Відділів, а саме — п-ні М. Марусевич (3), п-ні А. Кізіма (4), п-ні К. Баран (21), п-ні О. Різник (53). Від 28 Відділу в Ньюарку зложила привіт і 10 дол. секретарка п-ні О. Гординська, а від 24 Відділу в Елизабеті наспів лист.

Привіт зложила також голова Жіночої Громади в Асторії п-ні Софія Дацишин, що прибула з 7 членками і п. Іван Звіржанський від Т-ва „Просвіта“ в Нью Йорку. Привіт і 10 дол. зложила б. членка п-ні П. Дембіцька.

По цих привітах слідувало фортепіанове сольо п-ни Людї Суходолів. Потім п-ні Хомів покликкала до слова о. пароха Сюттика, який дуже гарно висказався про діяльність 8 Відділу. Із звіту він довідався про попередню його діяльність і поблагословив його на майбутнє.

Слідували ще привіти членок пп. І. Скюдзінської і А. Віщук. Останньою мистецькою точкою було сольо 5-літнього хлопчика, внука п-ні Хомів, який відіграв на гармонії, більший від нього, чотири пісні.

На закінчення п-ні Хомів подякувала гостям і передала провід назад голові п-ні Свенсон. Голова зложила подяку о. парохів, голові Централі та Комітетові, що перевів ювілей. На закінчення відспівано національний гимн.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Зічні збори 10 Відділу

Дня 23. лютого зійшлись членки в домівці Укр. Нар. Дому. Збори відкрила молитвою голова Відділу п-ні Наталя Лопатинська. До провуду зборів вибрано п-ню О. Адриянович як голову, а п-ню Р. Матлу, як секретарку. По відтанні протоколу з попередніх зборів слідували звіти. Голова п-ні Лопатинська висловила признання для праці нашого хору під орудою п-ні І. Чумової. Хор виступав на імпрезах із мистецьки підготованими піснями, а саме на Святї Жінок-Героїні, Фестивалі Інтернаціонального Інституту, Академії Марійської Дружини. Голова подякувала п-ні Чумовій і хористкам за їх труди та цьогорічну коляду. Поважну працю Відділ перевів у ділянці суспільної опіки. На за-

клик Фонду Пятсот членки дали жертву праці, яка у висліді принесла вишивки, печиво і коляду. Із продажі зібрано 149.50 дол. які пішли на цей Фонд. Дальше Відділ перевів збірку і вислав пакунок для хворої жінки. Із імпрез Відділ задумав і перевів товариську зустріч членів та їхніх родин та влаштував доповідь п-ні д-р Бережницької про жіночі недуги. Спільно з 20 Відділом перевів господарський показ прибирання салаток, що його провадила п-ні І. Кашубинська. Жертвенність Відділу охопила також місцеву парохію. Відділ пожертвував 135 дол. на будову церкви. Вкінці п-ні голова спільно з організаційної сторінці. У цьому році приєднано 15 нових членок. Одначе вказала також на недоліки праці. Не всі членки відвідують сходи й імпрези Відділу, спеціально мало було на товариській зустрічі.

Із звіту секретарки п-ні І. Петровської довідалися приявні, що Відділ начислює 56 членок. Відбулось 8 членських сходи, а управа відбула 4 засідання.

Скарбничка п-ні Гораєцька подала приходи у сумі 460.10 дол. і розходи у сумі 409.70 дол. Контр. комісія ствердила точне ведення книг і в висліді збори ухвалили управі абсолюторію.

Перед дискусією голова зборів покликала до слова представниць Централі п-ню Анну Сивуляк і п-ню К. Гардецьку. П-ні Гардецька привітала збори й побажала успіхів на майбутнє, а п-ні Сивуляк подякувала п-ні Чумовій і хоріві за участь в імпрезах Окр. Ради.

До нової управи увійшли: п-ні Н. Лопатинська, голова, п-ні Р. Матла, містогорова, п-ні І. Петровська, секретарка, п-ні О. Гораєцька, скарбничка, п-ні Коморовська, заступниця, п-ні Н. Котович, культ. освітня референтка, п-ні Т. Мельничук, реф. сусп. опіки, п-ні С. Григорчук, заступниця, п-ні І. Гентош, орг. реф., п-ні М. Ліщинська, заступниця, п-ні А. Мидловська, пресова реф. Делегатками до Окр. Ради вибрано пп. Т. Заневич Г. Боднар. До контр. комісії увійшли пп. О. Адриянович, Г. Кульчицька і О. Шиприкевич.

П-ні Н. Лопатинська, яку вибрано втретє вже головою, подякувала за довіря. Обговорено плян

праці, а в ньому курс народніх танків для дітей. П-ні Сивуляк пожертвувала 10 дол. на ту ціль, за що збори подякували оплесками. При перекусці членки ще продовжували дискусію, але недовго, бо спішилися на концерт молодих мистців.

Р. Матла, секр. зборів

ЧЕСТЕР, ПА.

Річні Збори 13 Відділу СУА

Дня 2. лютого ц. р. відкрила збори голова п-ні Ярослава Збир спеціальною молитвою СУА. Потім вибрано президію, до якої увійшли: п-ні Наталія Мохнацька, як голова і п-ні Ярослава Кобрин, як секретарка. По прочитанні протоколу з попередніх зборів слідували звіти управи: голови п-ні Ярослави Збир і касієрки п-ні Галини Кандюк.

Протягом звітового року Відділ відбув 7 ширших сходи і 3 засідання управи. Улаштовано Свято Жінки-Героїні, а також відбуло кілька святочних сходи із рефератами як Свято Матері і в роковини 1. листопада. Уладжено Базар на Фонд 500, який співпрацював з іншими місцевими товариствами при влаштуванні спільних імпрез, як Свято Миколая і 22. січня. В суспільній ділянці переведено збірку на хвору матір з малими дітьми, вислано пакунок для поворотців із Сибіру, а також дано допомогу двом скитальським родинам у грошах і одязі. Відвідувано хворих членок. В минулому році Відділ приєднав 6 нових членок. Загальний прихід Відділу виносить 788.88 дол., розхід 556.58.

До нової управи увійшли: пп. Наталія Мохнацька, голова, Ярослава Збир, містогорова, Емілія Михалевська, секретарка, Анна Александер, заступниця, Софія Мельник, касієрка, Ярослава Кобрин, культ.-осв. референтка. До суспільної опіки увійшли: пп. Євгенія Сегер, Ева Біяньська і Анна Візняк. До контрольної комісії вибрано: пп. Анну Мінчак, Галину Кандюк і Анну Микиту. Делегатка до УККА п-ні Юлія Януш.

В кінцевій дискусії полагодили ще справу делегатки на сходи до Окр. Ради до Філадельфії. Тому що Відділ в той самий день 9. лютого уряджував „Просфору“,

рішено повідомити, що делегатка не приїде. Невовибрана голова п-ні Н. Мохнацька подякувала за вибір і звернулась до присутніх із проханням за добру волю і співпрацю. Молитвою закінчено збори.

Наталія Мохнацька, голова
Емілія Михалевська, секр.

МІННЕАПОЛІС, МІНН.

Звіт із праці 16 Відділу

Впродовж ділового 1957-58 рр. Відділ відбув 4-ри ширші сходи та 7 сходи управи. На сходах Відділу вирішувано біжучі справи, та відчитувано обіжники з централі. Відбулись одні святочні сходи в честь патронки нашого Відділу св. княгині Ольги з рефератом п-ні інж. О. Дучимінської.

Наш Відділ зайнявся виховною працею над дітворою парафії церкви св. Константина. Силами дітей влаштовано: свято Матері, Шевченківський концерт, з яких повний дохід пішов на будову школи. Найбільш вдаюю імпрезою був наш Чайний Вечір, що приніс нам більше морального, ніж матеріального успіху. В останніх днях Відділ взяв участь у влаштуванні Великодньої виставки, яку відкрито 23. лютого в публичній бібліотеці м. Міннеаполіс. Ця виставка репрезентована писанками, Великоднім печивом, ілюстраціями Великодніх звичаїв та іншими мистецькими речами, наданими нашою фінансовою референткою п-нею М. Процай, за що ми їй широ дякуємо. Крім того наш Відділ брав участь у загально громадських імпрезах, як Листопадовому святі, Академії в честь Митрополита Шептицького та в Святі Державности.

В рамках допомогової акції Відділ ходив з шедрівкою на залиценців і на пресовий фонд „Нашого Життя“. Продовжувано патронат над садочком в Авгсбургу, Німеччина. Вислано дворазову допомогу в сумі 20.00 дол. учасниці рейду УПА п. Т. Голонд. Старанням п-ні К. Гуцал придбано кухню для нашої письменниці п-ні О. Лятуринської.

Відділ міг би зробити значно більше, якби була більша активність жінок.

Віра Гринишин, гол.

АМСТЕРДАМ, Н. Й.

Виставка народного мистецтва

Квітуть бузки, садок біліє
І тихо ронить полюстки.
Напівзабуте знову мріє,
Як помах рідної руки...

Незабутній всмір для багатьох завів нас у той квітучий садок наших вишивок, різьби та кераміки. Для нас це неначе відбитка нашого народу, краса його душі та пильність його рук. З тим вужеться наша пісня буйна та повна тих усіх красок.

З допомогою більшості членок праця кипіла. Кожна здіймала прикраси свого дому і приносила їх до церковної залі. Аж вірити не хотілось, скільки то вишивок серед невеликої групи наших Союзянок!

А вже коли виставку відкрито й її стали оглядати чужинці, запитам і компліментам не було кінця. Голова п-ні С. Боднар завдала собі багато труда, щоб пояснювати та задовольати цікавість відвідувачів.

Виставка тривала два дні. Закінчила її спільна товариська вечір з багатою програмою. Завдяки приязності місцевих та позамісцевих отців вечера стягнула все українське громадянство. Вечір розпочато молитвою, а Союзянки у народніх строях порались коло столів. Приемний запах наших страв розносився по залі. Участь була така велика, що індики не стало для всіх, але гості не погнівались одержавши шинку і смачні голубці.

Після вечері та приемних слів подяки від наших гостей, слідувала роздача трьох нагород в кєрамїці за найкращі, виставлені вишивки. Цього вечора припала вона п-ням — М. Юрчак, О. Свідєрськїй і М. Хромовськїй. Ця думка так подобалась, що напевне вже не одна членка розпочала нову вишивку — якусь надзвичайну подушку чи сервету — щоб досягнути нагороду на найближчїй виставцї наших вишивок.

Другою цікавою точкою цього вечора був виступ нашої дїтвори в народніх строях. Вона наповнила залю співом і танками.

Приязні розходились із милими враженнями з того вечора.

Річні збори 19 Відділу

Дня 2. лютого голова Відділу п-ні С. Боднар відкрила збори і привітала присутніх. По відчитанні протоколу з попередніх зборів, зібрано до президїї п-ню С. Бішко голсою, а п-ню Л. Базар секретаркою.

Із звіту голови довідались присутні, що Відділ відбув 8 сходин. В часі року приєднано 3 нові членки. Дїяльність референток, що проходила з допомогою всіх членок, представляється:

Культ.-освітня референтка займалась влаштуванням товариської забави з танцями та власним буфетом, пікніком для пластунів, що його дохід був призначений на пластову оселю, та виставкою нар. мистецтва з вечерою та пописом дїтей. Та найважнїшим осягом було Свято Жїнки-Героїні з рефератом, хоровими точками, деклямаціями та інсценізацією. Окрім того Союзянки допомогли парохїї св. Миколая в улаштуванні просфори. З нагоди виставки поміщено в місцевїй газетї статтю про українське народне мистецтво, Суспільна опіка зайнялась висилкою та розподїлом грошей із вище згаданих імпєрез. В першу чергу щомїсячно допомога навчальнїй станицї у Регенсбурзі та подарунки у формї „ялинки“ чи „писанки“ за що закуплено для дїтей харчі та взуття. Дохід із пікніку у сумї 108 дол. призначено на ваканїйний виїзд пластунів.

Через відсутність секретарки відчитала її звіт голова п-ні Боднар, як також подала стан касового салда.

Після звіту контр. комісії уділено абсолютнїю уступаючїй управї. Слїдував вибір нової управи. До неї увїйшли: п-ні С. Боднар, голова, п-ні І. Бучак, містоголова, п-ні С. Бабяк, секретарка, п-ні Н. Римар, скарбничка, п-ні С. Бішко, культ. освітня реф., п-ні С. Пашак, суспільна опіка, п-ні О. Олійник, бібліотекарка, пп. О. Свідєрська і Л. Базар, членки управи. До контр. комісії увїйшли пп. Я. Хребтовська і Т. Кривулич.

Розгорнено дискусїю над дальшим шляхом праці. Улаштування Свята Жїнки-Героїні, приєднання нових членів та навязання співпраці із сусїднїми Відділами було головною темою її.

Л. Базар, секр. зборів

ШИКАГО, ІЛЛ.

Виставка народного мистецтва

Черговий виступ 22. Відділу США в Шикаго з виставою народного мистецтва серед американських кругів відбувся дня 16. сїчня ц. р. на запрошення Форейн Релейшенс Кавнсил у залї унїтарної церковної громади у Біверлу Гилс, Савт Шикаго. Ця церковна організація, яка плекає ідею християнського братерства, поставила собі за мету ознайомлюватися по черзі з культурою кожної із націй, замешкалих на теренї ЗДА. Цим разом прийшла на чергу Україна. Кілька днів перед імпєрезою звернувся предсїдник церковної громади з проханням до нашої організації — чи не могли б ми навчити їх жїнок приготувати українські національні страви. Голова 22 Відділу США п-ні Сидорик радо їх запросила до себе і показала, як вариться борщ, голубці та вареники. Цими стравами вони потїм угощували своїх членів під час святочної вечерї. Головною точкою цього святкування була доповідь п-ні д-р Катєрини Кохно — градуантки Колюмбїйського унїверситету, а теперїшньої викладачки на Норт Вєстерн Унїверсїти у Шикаго. Темою її викладу був фрагмент із її докторської праці під заголовком: „Освітня система в СССР. Навязуючи до появи „Спутнїка“ і до метушнї, яка счинилась з того приводу на сторїнках прєси та в публїчних дебатах про невластивий спосїб навчання в американських школах — прелегентка провела паралелю між совїтською та американською виховною системою. Вказала при тїм, як велику вагу привязується в СССР до того, щоб молодь була належно вишколена не тїльки у партїйнїм та мїлітарнїм напрямку, але й у технїчних науках. Насвітїлила також дуже влучно багато цікавих фактів із негуманної тактики комунїстичної системи й етики, яка з їх доктрин випливає. Помїтне враження зробило на присутніх, коли доповідачка розказала про боротьбу українського народу і його довготривалий опір проти комунїзму.

Подали теж той неймовїрний факт про 8 мїліонів погїбших від голоду — мешканців найбільш у-

рожайної землі в Європі. Публика була тим надзвичайно зацікавлена і по закінченні відчиту ставила цілий ряд питань, на які п-ні д-р Кохно давала дуже влучні і науково обгрунтовані відповіді. Слідуючою точкою був виступ танцювальної групи молодечої організації СУМА. Провідник цього відділу розказав у короткій промові історію та завдання організації і дав пояснення поодиноких танців. Коли група хлопців та дівчат відтанцювала гопака — глядачі нагородили їх рясними оплесками. Захоплювалися їх строями і досконалим веденням танку. Слідувало пояснення предметів народнього мистецтва, у склад яких входила різьба, вишивка та кераміка. Підібрано з кожної ділянки найкращі експонати що їх п-ні Яримович, культ.-освітня референтка 22. Відділу СУА, дуже ефективно уложила. Відвідувачі товпилися коло нашого стенду і подивлялися колористику та високий рівень нашої народньої творчості. Найбільшим зацікавленням тишилися писанки і всі присутні не могли надивуватись тій надзвичайній техніці та зручності наших писанчарок. У дальшій точці програми виступила балетна група дівчат зі студії п-ні проф. Шуть. Під звуки фортепіану вивели вони дуже граціозний танок моряків, який публиці надзвичайно подобався. Найкраще враження зробив під кінець програми козацький бойовий танок зі шаблями, що його вивели хлопці в парадних строях із козацької доби. Хоч такі виступи вимагають від виконавців багато праці і посвяти — остає моральне задоволення, що промощуємо дорогу нашої національній справі, інформуючи чужинний світ, серед якого живемо.

Нат. Каменецька, прес. реф.

Свято Жінки-Героїні

Жіноцтво м. Шикага відзначило вродичистим святом пам'ять героїнь у місяці лютому. Організацію свята перевів 22 Відділ СУА, запрошуючи до співпраці всі інші Відділи з міста й околиці.

Програма свята була коротка, але влучно уложена і на доброму рівні. Змістовний реферат приготувала п-ні Голуб і переконливо його відчитала. П-ні Марія Голуб,

б. голова ОУЖ у Регенсбургу, це наша членка-самітниця із досить далекого Каламазу, що вже вдруге приїхала з рефератом на нашу імпрезу, не жалюючи труду і часу. В концертній частині три дівчатка в народніх строях (Марійка Чу, чула, Тетяна Гаецька й Таїса Рак) виконали зі зрозумінням збірну деклямацію п. н. „Вінок на могилу півтисячі смертей“ (О. Барташ). П-ні Клюковська відспівала з відчуттям при акомпаніменті проф. Шуть дві пісні, а п-ні Рома Турянська дала високо-драматичну деклямацію. Обі пані, членки нашого Відділу, добре знані в нашому місті зі своїх мистецьких виступів, сценічних і радієвих. Молоденька піяністка п-на Оксана Ліщинська вміло відіграла сонату Бетовена. Програму закінчив виступ мішаного хору „Славути“, під певною рукою проф. Яримовича. (В часі перерви переведено збірку на поміч потребуючій учасниці визвольних змагань, яка дала ок. 50 дол.).

Свято підготував реферат культурної праці під проводом п-ні Марії Яримович. Їй теж належитьсь повне признання за дбайливу підготовку, організаційний хист та подивугідну працьовитість. У наших умовах, де більшість жінок грацює зарібково, на референтку спадає майже вся робота, почавши від програми, а скінчивши на упорядкуванні сцени по імпрезі. Тільки ввітковий ентузіазм заставляє людину до такої жертвенної праці.

Свято було широко розрекламоване в радіо й пресі, однак публиці могло бути значно більше. Вражало, що навіть не всі жіночі організації, до яких розіслано окремі запрошення вислали бо-дай своїх представниць. А де та молодь, для якої ми, мовляв, це все робимо?

Тому замість закінчити це коротке звітження про відбуте Свято Героїнь, дозволимо собі поділитися ще кількома думками — посвятковими рефлексіями — з огляду на їх актуальність не тільки у відношенні до нашого міста. Нагяжемо до кількох речень, якими містоголова 22 Відділу мгр. Дора Рак отворила академію:

— **Прославляючи сьогодні героїні, яким вже ні числа, ні імен, хочемо впоїти молодому поколінню традицію героїні української жінки.**

Одночасно хотіли б ми не дозволи-

ти українському жіноцтву на чужині розгубитися серед буденних турбот. Хочемо піднести їх на душі, скріпити їх віру в конечність перманентної боротьби. Розбудити їх до постійної готовости для служби своїй Батьківщині.

Приклад .поляглих .героїнь .нас кличе.

Серед повені академії, маніфестацій і пр. хотілось би все ж таки зробити це річне Свято Героїнь маніфестацією усього жіноцтва на чужині. Свято Героїнь повинно бути символом нашої одности з ними. З тими героїнями, що їм на імя Ольга Басараб, яка своєю кровю освятила український Львів; Олена Теліга, яка повернувши в рідний Київ, знайшла там героїчну смерть, яку оспівувала в своїх полумяних поезіях; Харитя Кононенко, та добра, сердечна людина, яка впала розстріляна, не дійшовши в країну свого дитинства, чи Зеня Левицька, молоденька дівчина, що в безприкладній відвазі розірвала себе гранатою і врешті з тими усіма, що їх імен ніколи й не знатимемо. Може би Фонд Пятсот, у порозумінні з іншими товариствами, що це вже роблять, зачав збирати матеріали з іменами й даними для зложення книги про мартирологію українських жінок.

Дора Рак

ДІТРОЙТ, МИШ.

Свято О. Басараб

Дня 9. лютого 23 Відділ замінив Богослужбу і панахиду у церкві св. Івана Хрестителя за цю визначну нашу героїню. Членки явились у церкві з відзнаками СУА, щоб помолитись за її душу. Палку проповідь виголосив о. Бохневич. Потім членки і запрошені гості зійшлись до Укр. Нар. Дому, де голова п-ні М. Ясінська відкрила свято. Короткими словами привітала присутніх і пояснила значення цього свята. Слідувала доповідь п-ні Анастасії Королишин, в якій вона представила героїський чин смерті Ольги Басараб. На її заклик членки вшанували її смерть повстанням із місць і мовчанкою. Потім наш ново-зорований хор відспівав пісню „О, Україно, о любя ненько“. Дальше голова п-ні Ясінська запросила до слова о. Ярмака, який висловив признання п-ні Королишин за доповідь і

Відділові за жертвенну працю. Потім голова представила відому громадську діячку і лікарку п-ню д-р Софію Парфанович. Пані доктор додала кілька слів про значення Ольги Басараб та висказала признання для українського жіноцтва Дітройту за те, що не забуває про Рідний Край.

Потім пані з комітету підприємств подали скромну перекуску, яку о. Ярмач поблагословив. Слїдувала молитва. По обїді говорили представниці інших Відділів. Заїмтна була промова п-ні Катерини Хомяк, яка заступала 26 Відділ. Вкінці голова п-ні Ясинська подякувала членкам, гостям, комітетові підприємств і п-ні Королишин. Гимном США закінчилося свято.

Анна Назаркевич

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ.

Вишивана краватка

24 Відділ постановив подарувати мейорові міста Степанові Берцикові вишивану краватку. Її вишила членка управи п-ні Марія Захарчук. Мейор подякував дуже сердечно й обіцяв завязати її в день 22. січня, коли на ратуші в його місті піднесуть український прапор.

Марія Процак, гол.

КЛІВЛЕНД, ОГАЙО

Звіт із праці 33 Відділу США

По вакаціях, з новими силами наш Відділ узявся продовжувати наш дитячий садок, що існує вже п'ятий рік. Тяжко було і про відповідне приміщення, про устаткування й інше, але чого не можна зробити, коли дуже хочеться і є поважна потреба (а ще й жінки?). Сьогодні є все: приміщення відступила станиця Пласту, прекрасні столики і стільчики ми закупили, а вчительки-виховниці докладають усіх зусиль у своїй жертвенній праці. Гурток дітей (понад 30) співає свої пісеньки що суботи, танцює народні танки і через казки вчиться любити своє, рідне.

Для батьків і дітей садку влаштували ми при відкритті зайняття чайний вечір. Перейшов із повним успіхом, бо що ж не тягне й не зворушує батьків, як їх „потіхи“? Даліше започаткували ми сходи́ни членок на зразок клубу, де при

чайку навязували минуле з теперішнім і майбутнім, бо старались втягнути до цієї „забави“ й молодше жіноцтво. На перших сходах змалювала я колишній клуб „Нової Хати“ у Львові, де у двох тісних кімнатках кам'яниці „Труду“ нераз сходилось жіноцтво. Там відбулась не одна цікава доповідь, а й тепер згадка про косметичні поради, які уділила нам раз поважна вчителька і громадська діячка Константина Малицька, збудили веселість серед слухачок.

Відділ прийняв живу участь у заснуванні Окружної Ради стейту Огайо. До неї належать Відділи з Клівленду, Акрону, а також наш „мізинчик“, Відділ із Лорейну. Радіємо, що головою Окр. Ради стала одна з містоголов Централі п-ні Катерина Мураль, яка не жаліє ні часу, ні труду для Відділів США.

Згідно з традицією святкували Союзянки Свят-Вечір. Горіли на столі свічі, пишався колач, була кутя й лунала коляда. Пан-отець поблагословив Божі дари і тепло згадав Союз Українок, як пригадує його зі Станиславова. Наша містогорова своєю доповіддю ввела присутніх у святочний настрій. Відчули всі, що це свято любови, миру й спокою в світі, громаді й душі християнина. Заслухані, ловили голоси, чи не колядують де зі звіздою.

Але ні, самі Союзянки колядували, аж шиби дзвеніли! Потім гостили ми в себе нашого „соловейка“ п-ню Ію Мацюк, що заспівала нам „Прийди до мене на чайочок“ і обмінювались взаємно своїми переважаннями.

Однієї неділі урядили ми велику костюмову забаву для наших дітей. Кого там не було! Козаки, княжни, зайчики, волошки, сніжинки, а з далеких країн прибули китайці й єгиптянка. Діти з садку тішили гостей виставами; грались сніжинки, скакали зайці і дробенята, а всіх потім підкріпив смачний буфет. Пані вчительки зі садку й їх невтомна опікунка з управи Відділу вложили в цю імпрезу не лиш свої помисли й працю, але й багато серця. Спасибі їм за те!

А потім ластівкою весни прилетіла до нас вістка про христини нового Відділу. Дня 16. лютого запросив 69 Відділ у Лорейні на це веселе свято. Голова-мати п-ні Величко дотепно представила

свою новонароджену союзянську дитину, якій надано людське й дуже шановане в нас імя Наталії Кобринської. Нас, делегаток із старших Відділів Клівленду було п'ять і не лиш, що забули про тяжку дорогу в часи снігові, але відчували радість і гордість із того, що ростуть наші Відділи і мають повну піддержку та зрозуміння у громаді, бо гостей-чоловіків було багато. Довгий ряд кумів, представників усіх місцевих товариств вказував на те, що можемо собі при розбудові подати дружньо руки.

В неділю, дня 23. лютого, наша Окружна Рада влаштувала Свято Жінки-Героїні при співучасті всіх Відділів. Збирали ми всі сили, щоб гідно виступити, щоб героїська жертва наших сестер перейшла у пам'ять молодих поколінь. Про його перебіг Окружна Рада подасть окремий звіт. Тут хочу лиш вказати на найбільш відрядне язище — участь молодих Союзянок, згуртованих у хорі. Реферат виголосила молода Союзянка, дочка загально знаного професора-письменника, сьогодні вже покійного. Декляматорка, також молода, виголосила вірш із знаменитим відчуттям. Недаром воно у неї успадковане по предках, відомих мистцях слова. Свято закінчив сценічний образ із життя УПА, відігравний аматорським гуртком СУМА.

Іванна С., прес. референтка

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Запусти 43 Відділу

Дня 23. лютого загомонів Дім США веселими жіночими голосами. Це членки управи метушились в кухні, приготавляючи перекуску. Згодом почувлись і чоловічі голоси — це прибули членки Відділу з родинами. Тісно стало в залі США. Піднесений настрій віщує радісну імпрезу.

Голова Відділу п-ні Осипа Грабовенська привітала голову Централі п-ню Олену Лотоцьку, членок Відділу та їхні родини. Пояснила, що зустріч матиме чисто товариський характер — з веселими точками програми і висвітленням фільму. Слїдував монолог у виконанні артиста Б. Паздрія. Дотепно наслідуючи вимову й говір старого дядька, що розказує про свої хвороби, він держав присутніх під

враженням своїх слів. Веселий сміх і оплески були йому винагородою. Черговим виступом був нарис „Українська жінка з Найставну“, який відчитав талановито п. Степан Конрад. Зображений у ньому новий тип жінки, що поруч домашніх обов'язків і заробіткової праці знаходить ще час на громадську роботу. З радістю слідували членки за його словами, добачуючи в тому натяк на їх поставу.

Розрадуваній публиці членки управи подали приготовані канапки. До цього пили чай або каву. Коли появились ще традиційні пампушки, тоді „запускам“ уже нічого не бракувало.

Але ще не був кінець програмі. П-ні голова заповіла фільм із Пластової Зустрічі у Грефтоні, який наświetлили й опрацювали батько й син Савицькі. І справді поставлено екран і на ньому розгорнулася барвна історія подорожі, пластового нічлігу, чільних діячів і широкої публики, що окружала здвиг. Окрему увагу приділено Службі Божій, виступам пластунов, хорошоводів пластунок та змаганням. Повну годину провели присутні в атмосфері молодечої безжурности і втіхи.

На закінчення п-ні голова щиро подякувала виконавцям і закрила ню радісну зустріч, що принесла відпруження й багато вражень.

Присутня

БЕТЛЕГЕМ, ПА.

Річні Збори 50 Відділу

Дня 2. березня зійшлися членки Відділу у своїй домівці. Голова п-ні Олена Маруненко відкрила їх молитвою. Привітала представницю Централі п-ню Л. Бурачинську, управу й членок та попрохала вибрати президію до переведення зборів. Але збори одногосно підтримали внесок, щоб ними проводила голова. Секретарювала п-ні Катря Загвездька.

Секретарка Відділу п-ні Надія Цегельська прочитала протокол із попередніх загальних зборів. Слідували звіти управи. Про діяльність Відділу звітувала секретарка (голова проводила зборами). Звітний час дуже короткий, бо всього 5 місяців. У тому часі Відділ взяв участь у виставці в Аллентавні, де виставлено зразки нашого народ-

нього мистецтва. Відділ дістав нагороду в сумі 8 дол. Дальше вислано дві делегатки на Окружний Зїзд у Філадельфії. В грудні відбувся Андріївський Вечір у домівці СУА, що його вже обговорено в Н. Ж. Відбулись два засідання управи й двічі ширші сходини членок. Відчитано реферат про українську жінку, який зладила п-ні Маруненко.

Слідував звіт касієрки, що його в відсутності хворої п-ні Корчевої відчитала п-ні голова. Відділ мав за звітний час 162 дол. приходу, а 112.43 дол. розходу. Оплати до Централі заплачені, окрім того Відділ зложив пожертви: 10 дол. на пресовий фонд, 10 дол. на Дім СУА, а 10 дол. на Капелю Бандуристів. Іменем контр. комісії промовила п-ні Марія Павлюк. Книги Відділу знайшла в порядку, але висказала побажання, щоб членки точніше вплачували свої вкладки. Поставила внесення на уділення абсолюторії, яку збори ухвалили.

До нової управи увійшли: п-ні Олена Маруненко, голова, п-ні Анна Гачкевич, містоголова, п-на Лідія Сватченко, секретарка, п-ні Марія Павлюк, касієрка. До контр. комісії вибрано пп. Марію Корчеву і Надію Цегельську.

Подякувавши за вибір, п-ні голова закрила збори молитвою.

МИЛВОКІ, ВИСК.

Участь у ярмарку

Цьогорічна участь 51-го Відділу СУА в Милвокі в т. зв. „Фолк фер“, увінчалась гарним успіхом. Та кожний успіх вимагає праці, тяжкої праці і посвяти. Перед нашим Відділом виросло в останніх тижнях більше клопотів як звичайно. Годі тут вичисляти всі колоди, що раз-по-раз падали йому під ноги; вистане згадати найтяжчу: байдужність української громади до національної справи. Але муравлина праця членок Відділу перемогла всі перешкоди. Прийшов день 23. листопада... Вже від 11-ої години ранку десятки тисяч людей виповнили залі в „Аудиторії“. На тлі українського села пишались столи з українським печивом. П-ні Анна Мадзенко, голова Відділу, та п-ні Юлія Логуш, чермен української кухні, вітали кожного гостя милою усмішкою і щирою

гостинністю, як справжні українські господині. А люди йшли та йшли, товпилися біля запашних страв і добірних тортів. Тут мідаловий, там румовий, а дальше горіховий, маковий... Все це заспокоювало таких вибагливих у доборі страв американських гостей і давало повне задоволення нашим господиням. Серед загальної метушні скоро проминув день.

На пів до восьмої була назначена українська програма. По обох боках величезної залі зібралися молоді дівчата: Ляриса Масенко, Ірина Пискір, Нуся Логуш, Софія Кламп, Ярослава Масенко, Марія Логуш, Тамара Тимчишак, Оля Колодій, Емілія Хамуляк, Дарія Сидор, Ірина Сливканич, Еля Олексюк, і хлопці: Роман Стахнів, Іван Праско, Микола Праско, Іван Рева, Григорій Курілець, Володимир Жарський, Володимир Гарасимів, Євген Войтишин, Микола Роботевський, Петро і Павло Олексюк.

Наче фатаморгана з далекого рідного краю — з'явилася на середині залі справжня українська дзвіниця в своїм питомім стилі і майже природній величині. Її збудували пп. дир. Логуш, інж. Тишинський і Василь Федуняк. Коли заблисли яркі рефлектори, підбігли малі хлопці у вишиваних сорочках. Вони потягнули за шнури й золоті дзвони заграли могутніми великодними акордами. Маленька Оксанка Гарасимів у прегарному народньому одягу захоплено привидлялася роботі малих дзвонарів. А дзвони грали й грали, викликали дівчат на гагілку. А ось вони: усміхнені, щасливі. Біжать довкола дзвіниці, взявшись за руки, співають „Чернушки“ Їх вишивані сорочки цвітуть червоними взорами, а стрічки від віночків летять у повітрі, грають різнобарвною веселкою... Щораз дрібніші кроки гагілки, щораз веселіші дівочі личка, а ось надбігли хлопці та запели довкола тин... „Не втечеге красуні!“ Ще сильніше забились серця, ще дужче залунала гагілка... Це ж наша молодь, українська молодь! Дівчата як цвіт весняний, хлопці як соколи! Аж повеселішало все довкола! Гагілка довкола дзвіниці була справді чимось небуденним і оригінальним. Вона виявила перед чужинцями не одну добру прикмету (Докінчення на ст. 3 обгортки)

Крізь Ториву Життя

— Біда з такими геніями! Хотів би я вас бачити в драматичній школі, що ви там мені заспівали б!

Хоч мене глибоко вразило насмішливе окреслення „генія“, проте я застановилась над його порадою і почала її примінювати. Це ж була перша порада фахового актора!

Третій рід режисерів, що походили з аматорів, виявляли до мене якийсь незрозумілий респект. Я не мала з ними ніколи непорозуміння, слухалася їх як інших, але вони самі виявляли якусь непевність своїх вимог і залишали мені повну свободу у підході до ролі і дотримувannya мізансцен, які мені більш відповідали.

Взагалі всіх режисерів, із якими мені доводилося працювати за все моє життя, я згадую з подякою. Від кожного з них я чогось навчилася, з кожним із них зв'язана частина моєї душі. Співпраця актора з режисером — дуже інтимна річ і тільки зарозумілий дурень не оцінить того, а припише все своїй „геніяльності“.

Однак про сцену, як фах, я в тих роках ніколи не думала. Робити зі сцени свій заробіток, здавалось мені тоді профанацією. Крім того брати мої радили мені тоді студіювати медицину і я почала вчити латину. Та несподівано трапились дві події, що перевернули горі дном усі мої плани.

У Москві, куди я переїхала вкінці 1894 р., довелося мені приймати участь в одній виставі з фаховими акторами. Йшла пєса „Без вини винні“ Островського і водевіль „Медвіль за свата“ Не знаю з якої причини довелося мені грати в обох пєсах. Син дядька Василя, колишнього мецената нашого дитячого театру, був моїм партнером, а сам дядько найсуворішим критиком. Решта обсади, крім кузена Грицька й мене, була з фахівців. Ми хвилювались страшно, але мали успіх. Особливо водевіль, де ми грали обоє, пройшов блискуче. По виставі режисер Чардашев прийшов до нас із пропозицією підписати з ним контракт на літній сезон у Москві.

Ясно, що в головах нам запаморочилось, тим більше, що й сам дядько Василь не стримався від похвал. Але він же ужив усього свого авторитету, щоб ми відмовились. Памятаю його слова: — Скінчіть вищу освіту, а тоді робіть, що хочете! Неуками на сцену не пущу, заявив безапеляційно.

Ми скорилися, але в душі залишилась надія: може колись?

Було так, що на всі Різдвяні чи літні вакації я їздила до брата, що жив під Петербургом. Я грала там в аматорському гуртку на Сестроріцькому курорті. Режисером там був досить відомий драматург Туношенський. По одній виставі запросила мене до себе бувша артистка Державного Театру п-ні Ч.

— Я була на всіх виставах, де ви виступали, сказала вона мені. — У вас немає матері, а в мене

дочки. Дозвольте мені поговорити з вами, як із своєю донею. У вас великі здібності і відповідна зовнішність, отже здається, що є всі дані для сцени. — Майте на увазі, що я скінчила драматичну школу і мала на сцені добре ім'я. Але ви бачите перед собою каліку. За час сценічної праці я придбала важку хворобу серця. І не від надужиття тією працею, яку люблю понад усе, а через підлість і заздрість своїх товаришок. Я мусіла уступити. Якщо ви не підете шляхом такої ж підлоти, з вами буде те саме!

— Борони мене Боже від такого! — відповіла я, почервонівши.

— Я передбачала таку відповідь, — продовжувала вона, посміхнувшись. — Ви ще дуже молоді! Цю остерогу мусіла я вам сказати. А тепер інша справа. Скажіть мені, чи чули ви колинебудь, щоб хтось виступав на концерті, не вчившись грати на фортепіані або скрипці? Чому ж ви так мало поважаєте сцену, і відважуєтесь виступати на ній, не вчившись драматичного мистецтва? Інших аматорок я розумію, для них сцена — це тільки розвага. Вони показують свій одяг, свої ручки й ніжки. Але ви інтелігентна дівчина, й не потребуєте такого показу. У вас є все: постава, личко, гнучкий голос, гарні рухи, велика мистецька інтуїція. Йдіть у школу, навчіться чогось, а тоді вже показуйтеся перед публікою!

— Я не мала наміру йти на сцену, — нерішуче почала я.

— Тим краще, — перебила вона. — Від душі вам цього бажаю. Але в школі навчіться розуміти мистецтво, а це вже велике щастя в житті.

Вийшла я від неї зовсім засоромлена й спантеличена. Вперше я поставила собі питання, чого це я власне маю вчитися — медицини чи мистецтва? І врешті я рішилась. Латина пішла в кут, а восени, повернувшись із вакацій, я стала студенткою Музично-Драматичної школи при Московській Фільгармонії. Почалось нове життя.

III.

В 90-тих роках мин. століття молодь жила гарячковим життям. Її можна було зустріти на всіх виявах публичного життя — імпрезах, зібраннях, виставах. Звісно, що молодь, яка вивчала драматичне мистецтво, заповнювала вщерть галерії всіх театрів. Ці „галльорки“ були — так би мовити — біржею мистецтва. Тут знайомились, сперечались, видвигались таланти чи виступувались. Часто гуртки складались із прихильників якогось актора і ті ворогували з другим, що обожав іншого. На одній і тій же виставі ці гуртки поводитись, як „кляка“ (безкорисно, звичайно), оплескуючи свого божка, тоді коли противники свистали і шикали. Галас по закінченні кожної дії підносився страшний і тривав добрих кілька хвилин.

ВІСТІ З ФОНДУ „МАТИ Й ДИТИНА“

У попередньому числі закінчили ми огляд педагогічної праці садків, що його зладила на наше прохання п-ні Марія Юркевич. Продовжуємо розгляд їх, започаткований у ч. 10, 1957.

Дожива дітей. Діти в садках дістають поживне друге снідання або підвечірок, залежно від того, коли відбувають свої заняття. Воно складається в засаді з булочки з маслом і молока або какао та овочів. До цього додають у різних садках ще всякі додатки. У Новому Ульмі, Мозаху й Людвігсфельді діти дістають вудженину або сир, у Розенгаймі яйця, в Інгольштадті компот, в Нюрнбергу, Регенсбургу, Штайнгальдені, Людвігсфельді і Вінендені тісточка. Всі ці складники, а особливо овочі, дітям для розвою дуже потрібні.

Доживою дітей займаються делегатури ОУЖ. Вони здебільшого є й основниками садків та дбають про все його діловодство. Тільки там, де делегатур немає (Розенгайм, Штайнгальден і Віненден) займається доживою вчителька, а про діловодство дбає шкільний комітет.

Батьківський Комітет: Нідин із 10 садків не має Батьківського Кружка. Слушно подали деякі садки у звітах, що цю функцію сповняє в них делегатура ОУЖ, яка гуртує матерей. Вони співдіють при веденні садку, слідкують за його розвою та допомагають йому.

Одначе там, де немає делегатури й із певних причин її не можна створити, варто б подумати над створенням Батьківського Кружка. Це звяже садок із громадою й усвідомить краще батькам їх обов'язки.

Народне вбрання. У ч. 3, Н.Ж. читали ми про те, як делегатура ОУЖ допомогла матерям пошити правильне народне вбрання. Більшість садків потверджує цей стан. У чотирьох садках (Новий Ульм, Мозах, Інгольштадт, Людвігсфельд) діти мають народне вбрання, у двох садках (Регенсбург, Мюнхен-місто) не всі, а у трьох (Нюрнберг, Розенгайм, Віненден) зовсім не мають. Зате у Штайнгальдені закуплено матеріал і матері — за вказівками вчительки — вишиють та пошиють його. Це дуже корисний почин, бо підносить

самопочуття дітей та привязує їх більше до свого. Побажати б, щоб усі делегатури, що провадять садки, перевели це в себе.

Труднощі садків. Більшість їх бореться із недостатнім приміщенням. Труднощі з приміщенням мали Регенсбург, Мозах, Інгольштадт, недостатнє приміщення мають Розенгайм і Віненден. Брак устаткування відчувають у Регенсбургу, Мозаху й Розенгаймі. Дитячої літератури потребують у Регенсбургу й Вінендені.

Із цими труднощами й зв'язані побажання садівничок. Нелегко їх усунути, коли мова про приміщення, бо не все можна знайти відповідну кімнату. Але далші недомагання можна буде зчасом виправити, щоб садки могли існувати й розвиватись.

ІСТОРИЧНИЙ КАЛЕНДАР

7-го квітня — Благовіщення Пресвятої Діви. Це перше весняне свято, коли „Бог благословляє землю“ і все будиться до життя. Є повір'я, що в цей день птахи не вють гнізд. Співають веснянки.

8-го квітня — св. Архангела Гавриїла: Застівка вилітає зі свого вирію. Звуть його благовісним і тому все, що народиться в той день, є щасливе.

6-го квітня — Вербна неділя. У церкві святять вербу, а де її немає, заступають її пальмовим віттям. Свячену вербу садять у городі.

13, 14 і 15-го квітня — Свято Воскресення Христового. Вислухавши Воскресну Утреню люди спіають додому, щоб розговоріть, себто спільно з родиною зісти свячене. Потім рідня і знайомі відвідують себе. Молодь збирається на церковному майдані — дівчата виводять гагілок, а хлопці ставлять „вежі“. А дзвони грають увесь час, вістуючи про велике свято.

988 — 970 літ від одруження князя Володимира Великого з візантійською цесарівною Анною. Молода княгиня привезла з собою почот та запровадила на дворі двірський церемоніал за візантійським зразком. Візантійські впливи закріпились у Київській державі.

1618 — 340 літ від походу гетьмана Сагайдачного на Московщи-

ну. Гетьман із військом із кільканидцяти тисяч козаків здобув кілька замків (Єлец, Михайлів) та брав участь в облозі Москви. Це був перший збройний похід Запорізького війська проти Москви.

1848 — 110 літ від заснування Головної Руської Ради у Львові. Це був перший політично зорганізований проєкт відродження в Галичині. Вона складалась із 30-ти членів та спиралась на 45 менших (повітових) Радах. Її головним постулатом була краєва автономія в межах Австро-Угорщини.

1918 — 40 літ від хвилини, коли Чорноморська Фльота підняла український прапир. З того часу день 29. квітня є днем української фльоти.

НА ТЕРЕНІ СУА

Свята Жінки-Героїні перейшли крізь усі наші більші центри та Відділи. Оце повідомляє Окружна Рада в Рочестері, Н. Й. про Свято Жінки-Борця, яке відбудеться в неділю, дня 27. квітня 1958. Доповідницею буде п-ні Ганна Дмитерко-Ратич, учасниця наших визвольних змагань.

Участь у ярмарку (Докінчення зі ст. 31)

ту українського народу: його любов і привязання до своєї Церкви, його пошану до традицій і звичаїв, та його невміруність і ярість духа.

Українська мистецька виставка, що її влаштувала п-ні Марія Залевська, тишилася також десятками тисяч відвідувачів. Виставки інших національних груп робили враження музейних збірок, а українське мистецтво п-ні Марія Залевська зуміла примінити до наймодерніших вимог американського життя. Вона влаштувала гостинну кімнату в українському стилі з модерною простотою та елегантністю. Все було тут естетично розмінене, дібране краскою і взором. Тож не диво, що українська мистецька виставка манила відвідувачів своєю живучістю, і напевно неодній американці снився тієї ночі український, казочно мережаний „лівінгрум“.

Лідія Олексюк
культ.-освітн. рефер.

Return to:
"OUR LIFE" Magazine
909 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.
RETURN POSTAGE GUARANTEED

ВЖЕ ВИЙШОВ ІЗ ДРУКУ

з б і р н и к

ПРОЛІСКИ

Ціна 50 ц.

Відбитка з „Нашого Життя“

Замовляти в Централі СУА

Перша Німецька АПТЕКА ГАВСМАНА

основана на довголітнім довірю клієнтів і совісній праці власника та персоналу

виготовляє ЛІКИ на всякі рецепти з найновіших середників та специфіків, має на складі готові ліки й лікувальні зела імпортовані з Європи та інші дрогерійні товари й препарати, як косметика, європейські термометри, води до волосся, гормональний крем тощо.

Виконує замовлення поштою і висилає ліки до Європи.

HAUSSMANN'S PHARMACY

6th & GIRARD AVE., PHILADELPHIA 23, PA.

Дижур Аптеки також у неділі. Розмовитись можна по-українськи.

Телефони: MA 7-2143 і MA 7-7707

СВОЇХ ПОКУПЦІВ І ПРИХИЛЬНИКІВ

ІЗ СЕРДЕЧНИМИ ПОБАЖАННЯМИ ВЕСЕЛИХ СВЯТ

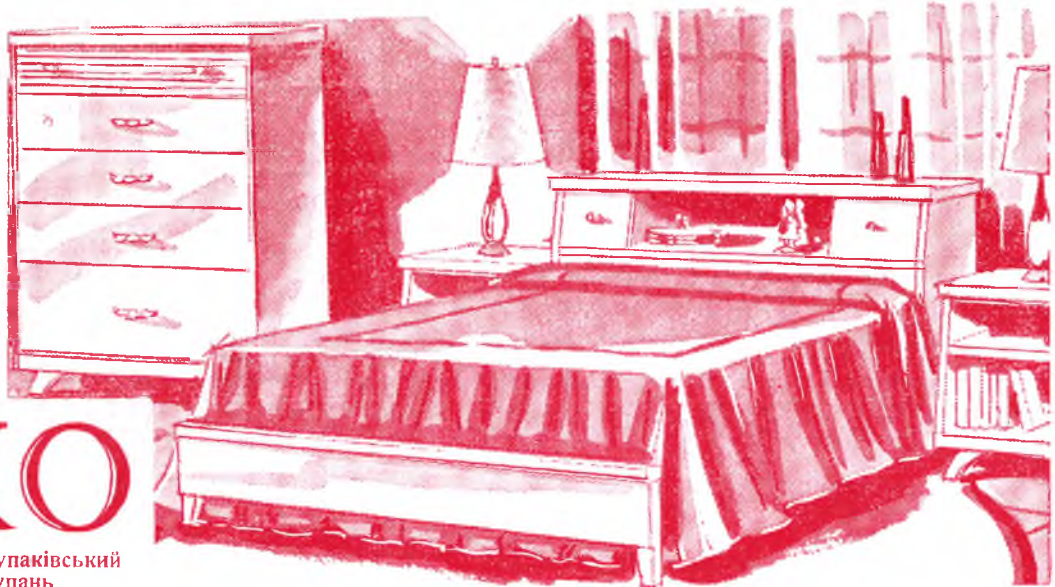
Воскресення Христового

ВІТАЄ

ОДИНОКА
УКРАЇНСЬКА
КРАМНИЦЯ
З МЕБЛЯМИ
Й ЕЛЕКТР.
ПРИЛАДДЯМ

ЕКО

Власники: І. Шупаківський
О. Лупань
Д-р І. Павлічка

8th St. & Girard Ave., Philadelphia 22, Pa. Тел.: PO 3-2056

Printed by "AMERICA"—#17 N. Franklin St., Phila. 23, Pa.